

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
februarie 2017 (Anul IX) Nr. 96 (2/2017)

BOEM@

Live Literature

februarie 2017 (Anul IX) Nr. 2 (96) - 42 pagini

ISSN 20660154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

2 / 2017

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef: Cristian Biru
Redactori: Valeriu Valegvi, Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, Paul Sân-Petru, A.G. Secară, Dimitrie Lupu, Denisa Lepădatu, Maria Ieva, Cristina Roșu
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu
Colaboratori: Maria Timuc (București), Tănase Carașca (Tulcea), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Melania Cuc (Bistrița), Petru Jipa (Germania), Corina Petrescu (Satu Mare)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul **www.boema.inforapart.ro** actualizat permanent de: InfoRapArt
Email: boema@inforapart.ro, petrerau@yahoo.com
Telefon: 0726 337376, 0740 596225
ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17, Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise la redacție trebuie să fie în format electronic (Word, RTF etc.) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional articole apărute anterior în alte publicații (inclusiv pe internet).

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Valeriu dg Barbu (p.5), Andra Elena Pelineagră (p.9), Ioan Gheorghită (p.10), Ignatie Grecu (p.13), Maria Ieva (p.21), Petre Manolache (p.24), Marilena Velicu (p.25), Vasile Dan Marchiș (p.30), Lidia Grosu (p.31), Corina Gherman (p.35), Laura Cătălina Dragomir (p.37), Marin Moscu (p.38), Mihaela Oancea (p.39), Elisabeta Drăghici (p.40), Cristian Chiripuci (p.40)

Proză: Angela Burtea: Andrei (p.6), Ionela Luisa Bejan: Dansul ielelor (p.32)

Eseu: Cristian Biru: Curs minor de metaforă - IV (p.7), Ana Maria Baloșin: Frica (p.17), Ionel Necula: Centenar Maiorescu - Un Lessing valah (p.33)

Cronică de carte: Lidia Grosu: Poetul Alex Cetățeanu - "De la Herodot cetire" (p.11), Titi Damian: Din nou aproape, de Cucu Ștefănescu (p.14), Valentina Becart: Te-am regăsit printre sunetele abia perceptibile (p.26), Lucia Pătrașcu: Euridice - Elegia de la Corod, de Constantin Oancă (p.36)

Note de lectură: Cristian Biru: Cenaclul de la Roma (p.4), Lucia Pătrașcu: Note de lector, de Dumitru Anghel (p.22), Mihai Vintilă: Dumitru Anghel - Note de lector (p.28)

Eminesciana: Constantin Oancă: Timp și eternitate în poezia eminesciană (p.3)

Meridiane: Raphael Ntamack (Camerun): Poezie, traducere din limba franceză de Cornelia Bălan Pop (p.20), Giuseppe Romano (Italia): Poezie, traducere din limba italiană de Livia Mărcan (p.23)

Teatru: Ioana Iacob: Gestul lui ne-a mișcat până la lacrimi (p.18)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.41)

Grafică:

Coperta I: Jim Warren – Surreal Painting
Coperta a IV-a: Toulouse Lautrec - La Goulue arrivant au Moulin Rouge
Interior: grafică de Paul Sân-Petru

www.boema.inforapart.ro

Constantin OANĂ

TIMP ȘI ETERNITATE ÎN POEZIA EMINESCIANĂ

*"Iar apa unde-au fost căzut
În ceruri se rotește
Și din adânc necunoscut
Un mândru tânăr crește."
(Luceafărul)*

1. Timpul și dragostea

Celebrul binom "timpul și dragostea". Timpul stăpânește în "Și se duc pe rând, pe rând..." (Ce te legeni...) sau în "Iar timpul crește-n urma mea... / Mă-ntunec" (Trecut-au anii) - timpul care transmite un sentiment de singurătate; iar în versurile "Anii tăi se par ca clipe, / Clipe dulci se par ca veacuri" (O, rămâi...) timpul este luat în stăpânire, prin iubire, devenind eternitate – „Timpul mort și-ntinde trupul și devine veșnicie” (Scrisoarea I). Iubirea este răspunzătoare și de ieșirea mea din "cercul strâmt" și de opțiunea pentru "marginea mării"; prin iubire învățăm să murim cotidian pentru a renaște în eternitatea din noi. Căci între toate celelalte fapte "Numai omu-i schimbător/ Pe pământ rătăcitor" (Revedere). Unii înțeleg după o viață cum se cuvine pe Eminescu, iar alții niciodată, deși el vorbește pe înțelesul tuturor.

2. Luceafărul

De ce a scris Mihai Eminescu Luceafărul? Pentru a demonstra că rolul poetului în lume e de a o întoarce pe aceasta în cuvânt, adică acolo de unde ea a purces.

3. O neagră străinătate

Trăind în lumea aceasta vederea ne este blocată de o mare îngrămădire de obiecte materiale aduse de ape mari într-un iureș asurzitor, de după care nu se mai vede nimic. Este aceasta expresia amputării vederii omului, când acesta se vede numai pe sine și consecința imediată e diminuarea dramatică a calității vieții. Este cea mai străină sufletului meu dintre lumile posibile, este, dacă vreți, "străinătatea" din Doina lui Mihai Eminescu. Și n-ar fi deloc greșit ca Doina lui să fie înțeleasă și în această cheie.

4. Eminescu văzut printr-o prismă murdară

Iată câteva perle formulate despre Mihai Eminescu și opera sa transmise din generație în generație în numele adevărului:

- a) nemurirea marelui poet ține de cei care-i vor citi opera. Așadar nemurirea este temporală;
- b) marea din "Mai am un singur dor" este Marea Neagră;
- c) zidul de la Rovine din Scrisoarea III se vede și azi;
- d) moartea din "Odă în metru antic" este curată sinucidere.

5. Eminescu și împăratul Solomon

"Toate-s praf, lumea-i cum este și ca dânsa suntem noi" (Eminescu, Epigonii) înseamnă "Deșertăciunea deșertăciunii, totul este deșertăciune" (Eclesiastul).

6. Întâlnirea dintre Mihai Eminescu și Nichita Stănescu

Între cuvintele goale "ce din coadă au să sune" și cele care "exprimă adevărul" (Eminescu) noi alegem fără îndoială pe ultimele. Primele sunt urmarea unui meșteșug, iar celelalte a inspirației. Asta o și spune Nichita Stănescu atunci când compara pe unele cu roata și pe altele cu aripa: "Roata se învață, cu aripa te naști." La Nichita Stănescu cuvintele se ordonează după liniile de forță ale unei viziuni de geniu în ce privește comunicarea pe pământ, devenind "necuvinte".

7. Talent și inspirație

Talentul este o sensibilitate specială care cheamă lucrurile înalte, iar inspirația este un "moment" în care lucrurile înalte se revelează celui talentat. Asta nu e greu de înțeles, important e să știm care sunt lucrurile înalte și de ce sunt ele așa. Că dacă considerăm lucrurile efemere ca fiind și înalte atunci și talentul și inspirația rămân sub semnul întrebării.

8. O singură carte pentru cel mai mare poet!

Faptul că Eminescu a scris o singură carte de poezie este un argument pentru nevoia noastră de despovărare. Se regăsește aici adevărul din adagiul latin "Non multa, sed multum."

9. Cine este Mihai Eminescu?

Nichita Stănescu spune despre Mihai Eminescu așa: „Eminescu este propria sa operă, iar faptul că a și existat ca om aproape că e ceva în plus.” Într-adevăr, scriindu-și poezia marele poet se mută încet în cuvinte (că doar „La început era Cuvântul” – Ioan 1,1), trecând astfel în cartea

(continuare în pag. 12)

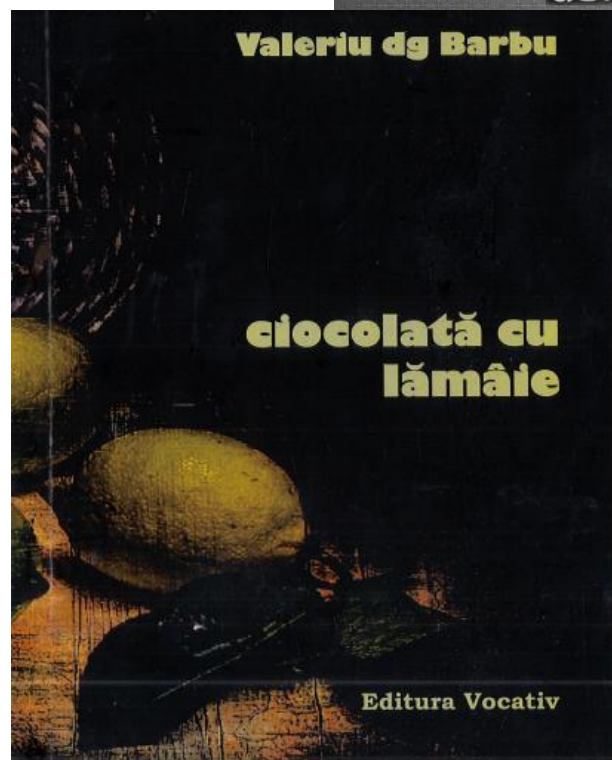
Cristian BIRU

Cenaclu de la Roma Valeriu dg Barbu, *Ciocolată cu lămâie*,
Editura Vocativ, București, 2015

Am cunoscut la Roma un poet român despre care aş vrea să scriu câteva cuvinte. Am fost prezent la un cenaclu care a adunat români și italieni din toate categoriile sociale, de la muncitori cu ziua până la conți și contese, cântăreți și regizori, actori, ambasadori și profesori. Am fost uimit de atmosferă în primul rând pentru că oamenii se simțeau ca în familie, vorbeau liber și se simțeau bine unul în preajma celuilalt, mâncau și beau în timp ce ascultau lecturi sau vizionau filme. M-am simțit ușor stingher pentru că eu am fost crescut în cenecluri comuniste sau mă rog neo-comuniste, în care critica obiectivă este importantă, poate mai importantă decât opera. Opera este receptată în măsura în care este zdrobită, călcată în picioare în numele unei critici obiective, dialectice, intransigente, nepărtinitoare, care să scoată din terciul operei măcar un gram de adevăr. Dacă cel mai important criteriu al criticii literare din toate timpurile este viața și opera unui autor, trebuie să fiți pregătiți să acceptați că opera unui autor este cea care se ține minte mai bine, iar viața care este fără îndoială deosebit de importantă și ar trebui să țină centrul de greutate al personalității sau mă rog, cheia sufletului, devine cu timpul o iluzie, un vis, o anecdotă ne semnificativă. Este foarte important pentru mine să notez asta, pentru că nu a fost un cenaclu obișnuit, a fost un cenaclu ca o cină de taină. Poate exagerez dar mi s-a părut ca într-o metalepsă narativă în care personajele își întâlnesc autorii și nici nu mai contează cine este mai valoros și mai important, cel care scrie sau cel care citește.

Spre seară am simțit nevoia aproape fizică de a vedea Colosseum. A fost o întâlnire memorabilă, deosebit de puternică pentru că m-am întâlnit cu toate personajele istorice care au călcat în Colosseum-ul diegetic, de la gladiatori, filozofi și senatori, negustori și sclavi celebri cum este Esop, până la generali și împărați. Mergând spre una dintre terasele din centrul istoric al Romei, Valeriu mi-a explicat toate statuile, toate zidurile, ruinele, templele, columnele, pentru fiecare având o poveste interesantă și semnificativă. Acum când îmi amintesc plimbarea aceea nocturnă, am senzația că nu a fost adevărată, probabil pentru că am fost fericit. Cum beam două beri exorbitant de scumpe, pe străzile acelea pietruite acum mai bine de 2000 de ani, pline de femei frumoase din toate colțurile lumii, coborând în siluete diafane străzile pline de tinerete și avangardă, am avut sentimentul aproape estetic că noaptea nu se va termina în veci. Am avut convingerea că Roma nu doarme niciodată și oricum ar fi, ea este lingvistică, un vers dintr-un poem de dragoste despre un ținut în care a fost inventată iubirea. Îl poți scrie la o masă de restaurant pe un șervețel pe care-l pui în buzunarul cămășii la piept și iei Roma cu tine în lume.

La hotel am dat peste o carte de poezii scrisă de Valeriu dg Barbu, o carte cu un titlu oarecare – *Ciocolată cu lămâie*. Am hotărât să o citesc mai târziu. Din plictiseală am început s-o răsfoiesc în avion. Despre *Boem@ (96) 2/2017*

valoarea acestui text, vreau să spun că, dacă aş fi avut o escală și nu un zbor direct, nu aş fi ajuns niciodată la destinație.

M-a impresionat un text curat, scris simplu fără greșeală așa cum scriu într-adevăr poeții autentici, poeții care-și rup foile din inimă și nici nu se mai pune problema originalității. Un poet care reconstruiește lumea și universul, nu mai are complexe de originalitate. Lumea este o hologramă mai ales atunci când lui Dumnezeu îi amorțesc răminile. Când păpușarul tuturor ia o pauză, frunzele rămân nemșcate în aerul aparent și oamenii încremenesc pe străzi respirând pe dinlăuntru în propriile carcase. De aceea toate orgoliile, toate pasiunile par fără sens într-o metropolă efemeră ca un *grafitti flower-power* cu studente tatuate ținute, încălțate în bocanci, citind Kant, lăsând pete de ruj pe zidurile mucegăite. Poetul călătorește în această metropolă ținându-se de cuvinte, cum ne ținem de bară în metrou când mergem la serviciu. Până la urmă ne ținem de cuvinte chiar și tăcând ca de niște bastoane elastice. Poetul în această lume industrială, este un creion înfipt în șira spinării, este un bolnav de poezii ca de o boală venerică, este un șervețel pentru strănutul zeilor, este un martor în lacrimi al războaielor, căzut la pământ de rușine că face parte din specia umană, este un supermarket din care poți să iei un poem-spray, o conservă de poem marinată, o pastă lirică de dinți, un șpan-text sau un testament, important să fii fericit și să-ți dai seama că nu ai trăit degeaba.

Toate aceste imagini nu îmi aparțin. Le veți găsi în poeziile care urmează, poeziile pe care le-am privit un pic dinlăuntru ca și cum le-aș fi scris eu, deși eu doar le-am citit.

Valeriu dg BARBU

să-i dați drumul

dacă tot am scris cartea asta
 să-mi permit acum
 să fiu snob
 să vă rog
 când îmi veți face statuie
 (nu aveți de gând dar
 cine știe)
 să puneți și un cal sub mine
 fiindcă toată viața mi-am dorit
 să am un cal
 și apoi
 să urcați calul într-un car
 copilăria mi-a rămas acolo
 cu ochii pe un car ce străpungea depărtări
 iar carul
 să-l suiți pe un deal care
 caută spre mare
 toată viața mi-am dorit să ajung la mare
 și să-i dați drumul în jos
 când vor găsi
 calul peste sute de ani
 vor zice
 uite ai dracu
 ăștia alde barbu călăreau pe sub ape

pământul o bilă măsluită

păsări uitate
 inerte
 precum statuile vii
 frunze smulse de ram
 nemișcate în aerul aparent
 doar un bloc de gheață compact
 totu-i înțelenit într-un glob
 se respiră pe dinăuntru
 fiecare în carcasa lui
 gândurile mustesc implozive
 lipite
 post-it-uri ilizibile
 holograma lumii blocată
 ca o amintire de spaimă
 e semn
 că marele păpușar
 își odihnește mâinile
 în sala numită adeseori Univers
 megafoanele tună:
 s-a strigat linie
 continuăm până la bingo

5

poem erect

s-ar putea crede că toți copiii din flori
 sunt făcuți prin fotosinteză
 că se poate chivernisi iubirea
 punând-o deoparte pentru zile negre
 sau c-ar fi îndeajuns să spui stereotipic cuvinte
 convențional tandre
 ca rugăciunile bălmăjite în grabă
 s-ar putea crede că toți nervii
 completează în sintonie cu virtuțile
 să le prefacă în vicii
 și că a fi poet este un handicap
 un suferind de vreo boală precum cele venerice
 ori un creion înfipt drept în șira spinării
 s-ar putea crede că poți fi erect doar stând mai
 întâi
 îndelung smerit într-un sine golit -
 până la urmă ne ținem de cuvinte chiar și tăcând
 ca de bastoane supraelastice
 să speriem câinii vagabonzi ai sorții
 să nu rătăcim aceste razne impetuoase pe care
 le parcurgem întotdeauna gravi
 și triumfaliști

coming soon

se simulează de ziuă
 un Soare sintetic e proiectat precar
 peste oameni-holograme
 precum în cer așa și pe pământ -
 Dumnezeu ține telecomanda și
 schimbă programul
 se uită la un film în care
 lumea sfârșește duios
 -scena cu adam înapoind evei mărul intact
 iar șarpele
 cum nu mănâncă niciodată mere
 își înfulecă meticulos coada și
 noaptea intră pe fâgașul ei firesc
 se luminează de ziuă
 omului
 i-a fost retrocedat paradisul

amin

delfinul străpunse punga apei
 surâzând ca un prunc, îmi căută mâna
 se aciuse în căușul clipei
 apoi se-ntoarse
 în ascunziș de valuri
 unde chiar acum mă așteaptă
 la trezire aflu un buton, robinet
 sau cuvânt mai degrabă
 care smulge sufletul dintre oase
 și-l zvârle-n apele cerului -
 azi-noapte se născuse litera lipsă la
 carte
 neiertat zic amin

Angela BURTEA

ANDREI

Undeva, departe, într-un loc plămădit cu lacrimă dumezeiască, plin de văi și dealuri cu pante domoale, l-am întâlnit pe Andrei. Mare cât o șchioapă, cu ochi albaștriverzui și cu căciula îndesată pe urechi, băiatul trăgea după el un ciomag sănătos, asemenea văcarilor din zonă. La două-trei ceasuri trecute de vremea prânzului, Andrei era cu vacile la păscut. Cu funii groase, legate de după grumaz sau de coarne, vacile urcau și coborau dealul, iar el le urmărea cu privirea în toate părțile.

- Hăis, Marțolea! Las-o și pe Vinerica! se auzi glasul băiatului. Ce, n-ai loc? Nu e loc pentru amândouă? Nu vă mai săturați odată! Stau cu voi de câteva ceasuri și tot nesătute sunteți!

L-am privit preț de câteva minute, apoi m-am apropiat!

- Ce faci aici? l-am întrebat.

- Apăi, ce să fac? Cu vacile la păscut! a răspuns el puțin înciudat.

- Cum te cheamă?

- Andrei!

- Ale tale-s vacile?

- Alea două-s ale mele: Marțolea și Vinerica!

- Marțolea? am întrebat eu. Cine i-a pus numele ăsta?

- Moșu-miu! A fătat-o mă-sa marți!

- Aha! Așadar, bunicul tău a botezat-o?

- Cine? întrebă el nedumerit.

- Bunicul tău, tataia! m-am grăbit eu a completa.

- Da, da! El a numit-o așa. Iar ailaltă-i Vinerica! A făcut-o mă-sa într-o zi de vineri. Îs bune de lapte amândouă.

- Și-ți place laptele?

- În! Cum să nu-mi placă? Și fierț și prins! Hăis, Marțolea! Iar se bagă asta printre lăstarii de măceș și porumbar! zise el în fugă și plecă.

Vacile veneau la vale una după alta, amestecându-se cu celelalte. Adunate grămadă îi dădeau de furcă băiatului. Serios și stăpân pe meserie, le conducea cu ciomagul prin locurile cu iarbă brumată, căci toamna era în toi.

- Nea, boală! Ce nu-ți mai ajunge? continuă el a le certa, depărtându-le una de alta.

Mi-am pus și eu la încercare puterile de-a mă ține după ele, doar-doar oi mai putea schimba o vorbă cu noul meu prieten.

- Ce clasă ești, Andrei?

- A doua.

- Ce-ți place mai mult la școală?

- Să scriu!... să socotesc! Vinericaaa! începu el a striga. Asta nu-mi dă pace deloc. Gata, mă duc! Dacă mai stau mult de vorbă, pierd vacile!

L-am urmărit cu privirea câteva minute, apoi am strigat:

Boem@ (96) 2/2017

- Andrei, mâine vin iar în vale! Te găesc aici?
- Daaa! Acum nu mă duc la școală, sunt în vacanță!

Am mai zăbovit câteva minute prin locurile umblate de Andrei, am cules câteva boabe de porumbar, le-am șters de praf cu mâna și le-am lustruit pe haine, așa cum făceam în copilărie, apoi mi-am încărcat un alt buzunar cu măceșe și m-am îndreptat spre casă.

Cum a doua zi era zi mare, zi de sărbătoare, ziua Sfântului Dumitru, am mers la Mănăstirea Tisa-Silvestri, spre închinăciune. Loc mare și frumos, înconjurat cu pădure de foioase și încărcat cu mireasma plăcută a Domnului Hristos, cu clădiri impunătoare care-ți tăiau respirația, loc ales anume pentru reculegere și sfințire. Privind împrejurimile, am păcătuit cu gândul, amintindu-mi de nevoile și suferințele atâtor oameni.

La întoarcere, am oprit la prăvălia din sat să cumpăr niște dulciuri pentru Andrei. Îi promiseseam că ne vom întâlni și chiar nu voiam să merg cu mâna goală la întâlnire. Am coborât apoi în vale și am zărit în depărtare o mogâldeață de om care ademenea două capre, imitând behăitul acestora. L-am recunoscut ușor; purta aceeași îmbrăcăminte, același băț. Urca de parcă îl purta cineva pe brațe, țopăia și chema caprele spre el.

- Andreiii! am strigat eu.

- Daaa! Urc imediat! Aduc la deal niște capre! mi-a răspuns el bucuros.

N-au trecut două-trei minute și Andrei era lângă mine.

- Ce faci? Ale cui sunt caprele? Ale tale?

- Nuuu! M-a rugat un om să le adun, că se depărtaseră cam mult de turmă.

l-am întins punga cu dulciuri, urmărindu-l cu privirea.

- Mulțumesc! Mulțumesc! a prins el a spune.

- Ce zici, îți plac?

- Eee, dulciuri! mi-a răspuns el zâmbind, iar ochii i s-au umplut de bucurie.

- Andrei, ce-o să te faci tu când vei fi mare? O să păzești vacile mereu?

- Nuuuu! O să construiesc case!

- Îmm! Frumos lucru! am zis eu. Dar pentru tine?

- Și pentru mine; una mare!

Vacile nu stăteau locului, umblau din loc în loc, iar băiatul nu avea astâmpăr. Privea când spre animalele care-i ofereau o hrană sigură, când spre mine, dar mai ales la punga cu dulciuri. Aveam să aflu mai târziu că Andrei era unul dintre acei copii care fusese lăsat în grija bunicilor. Părinții lui au plecat care încotro, lăsând pe mâna bătrânilor pe Andrei și încă o soră și-un frate. Și totuși, mogâldeața aceea de copil părea fericit! Acolo, în Valea Secuienilor, în vatra satului lui, el descoperise bucuria de a trăi frumos și-n visul său apărea, din când în când, casa aceea mare pe care urma să și-o construiască într-o bună zi.

Cristian BIRU

Curs minor de metaforă - IV

O altă metaforă istorică pe care nu o pot uita, o metaforă care mi-a bântuit creierul cum sălășuiesc fantomele în casele vechi este o metaforă a durerii folosită de Shakespeare în "Hamlet". În "Hamlet" există mai multe metafore memorabile cum ar fi de exemplu metafora iubirii- "Tu ești inima inimii mele". Relația dintre Hamlet și Ofelia ca și relația dintre Romeo și Julieta mi se par suspecte și palide. Ofelia în piesă este ca o pată de var în perete. Dragostea probabil este o creație shakesperiană. E posibil ca problematica unui cuplu să fie o invenție modernă, pentru că dintotdeauna cuplul a fost de fapt o afacere a comunității.

Căsătoria a fost și a rămas o alianță economică, oricum o afacere în care comunitatea se exprimă. Comunitatea selectează cuplurile, ne arată modele de cum trebuie să fie cuplurile, cât de folositoare sunt pentru comunitate și chiar câți copii ar trebui să aibă fiecare cuplu. Sunt situații în care comunitatea prea numeroasă impune un singur copil, dar sunt și situații când copiii apar în lume din considerente politice. Comuniștii, ateii declarați și inamici ai Bisericii, au interzis avorturile și anticoncepționalele din motive politice pentru că erau burgheze și tot ce era burghez trebuia să aibă un revers bolșevic. Cuplul burghez își selecta și anticipa copilul, cuplului comunist îi era inoculată ideea că trebuie să aibă cât mai mulți copii pentru muncă. Deși par absurde azi, reportajele despre mamele eroine din presa comunistă țineau prima pagină. Comunitatea este cea care ne arată modelul familiei. Comuniștii ne arată un cuplu în salopete sau în haine de lucru vizitând întreprinderile și făcând băi în mulțimea muncitorească, îmbrăcați ca muncitorii de rând și confundându-se cu ei.

Monarhiștii ne arată regele și regina, cât de frumos stă prințesa pe scaun, ce alianță politică ar putea să întrețină și ce avantaje economice ar putea aduce propriei populații de supuși. Între Romeo și Hamlet există totuși o diferență de la minor la adult. Romeo la 16 ani era deja îndrăgostit la începutul iubirii lui tragice cu Julieta și prietenii lui chiar încercau să-l ajute să uite iubirea, care, zadarnică fiind, îl făcea totuși să sufere. Prietenii într-un limbaj licențios îi arată alte fețe și chiar niște slujnice cunoscute pentru voluptatea și apetitul lor sexual, până când Romeo o vede pe Julieta și brusc suferința pentru iubirea de ieri se purifică într-o nouă iubire. Romeo îndrăgostit fulgerător de o nouă iubire este gata să-și ia viața pentru această nouă iubită, o iubire totală ca o lovitură de cuțit. În țările arabe sau în societatea niponă de exemplu, piesa "Romeo și Julieta" este cvasiabsentă din teatre. Nimeni nu înțelege această iubire ciudată. Pe de altă parte "Regele Lear" a inspirat generații și generații de cinești niponi care i-au găsit regelui Lear un loc natural în filmele cu samurai și ronini. Nu aș vrea să par cinic dar universalitatea lui Romeo ca îndrăgostit emblematic pentru orice meridian este discutabilă. Sunt foarte rari îndrăgostiții care-și propun să iubească precum Romeo, să trăiască asemenea lui, dramatic și să consume același sfârșit tragic. Nu cunosc niciun părinte care să-și învețe fiul să iubească asemenea lui Romeo, sau să-l arate ca model. Asta nu înseamnă firește că Romeo nu este metafora genială a

iubirii adolescente europene. Hamlet este însă un prinț al adevărului oriunde în lume, un om care spune adevărul în spiritul cavalerului medieval chiar dacă asta îi poate atrage moartea. Poate e doar o impresie sau o prejudecată estetică, oricum metaforele iubirii shakesperiene pălesc în fața metaforelor existențialiste shakesperiene. Folosesc termenul de existențialist, pentru că îl consider pe Hamlet primul personaj dramatic de anvergură care-și face din existență o temă. Având în palmă capul defunctului mascărăci al curții, nebunul Yorik, Hamlet pune o problemă existențialistă. A fi sau a nu fi? Are sens să trăiești într-o lume care înaintează spre distrugere? Merită să trăiești dacă tot vei ajunge un craniu în mâna unui nebun? Se merită să viețuiești în minciună în regatul crimei? Una dintre metaforele shakesperiene, tulburătoare, existențialiste, profundă prin excelență este metafora relației dintre mamă și fiu. Vorbesc despre momentul în care regina, mama lui se căsătorește chiar cu ucigașul tatălui său, cu fratele acestuia și după ce face asta îl invită pe propriul fiu la nunta ei. În timpul nunții se apropie de fiul ei mâhnit și-l întreabă:

-Hamlet, de ce esti trist?

-Cum să nu fiu trist, îi răspunde Hamlet printr-o metaforă, când văd în ochii tăi, sarea lacrimilor cu care-ai plâns la praznicul tatălui meu?

Nu pot să mi-l imaginez pe Hamlet în afara acestei metafore. Este clar că regina nu avea nicio sare a lacrimilor în ochi, dar Hamlet vedea urma lacrimilor cu care mama lui și-a plâns soțul mort. La un moment dat chiar noul rege are îndrăzneala și orgoliul nemăsurat de a-l întreba pe Hamlet de ce nu mănâncă la nuntă. Hamlet îi răspunde ironic tot printr-o metaforă a morții. "Cum să mănânc fripturile astea reci și sleite, furate de hoții de bucătari de la praznicul tatălui meu?!" Metafora sarea lacrimilor din ochii mamei care a plâns la praznicul soțului mort și a păstrat sarea pe chip este o metaforă de un realism dureros și profund care corectează caracterul abulic al lui Hamlet, un prinț al adevărului, un om care vrea să vadă adevărul cu ochii lui, oricare ar fi prețul, chiar cu prețul vieții. Când la începutul piesei apare fantoma tatălui său care-i povestește ce a pățit, cum a fost otrăvit turnându-i-se cucută în ureche de propriul frate, Hamlet nu acționează. Nu acționează nici când toată curtea bârfește crima politică. Acționează abia atunci, în timpul unui spectacol în care el însuși este regizor al unei piese dramatice care povestește crima. Abia când Hamlet vede semnele vinovăției de pe fața unchiului său, abia atunci Hamlet intră în acțiune.

Abia atunci Hamlet devine tip și creează sentimentul viului, un câștig de realitate și viață. Cu mult înainte de apariția realismului literar, Shakespeare realizează niște tipologii uluitoare, tipologii care creează senzația de viață atât de bine, încât suntem absolut convinși că Regele Lear, Hamlet, Romeo, Othello chiar au trăit cândva cu adevărat. Metafora este adevărul în artă. Dacă istoria ar produce sentimente estetice, istoricii ar trebui să fie în primul

(continuare în pag. 8)

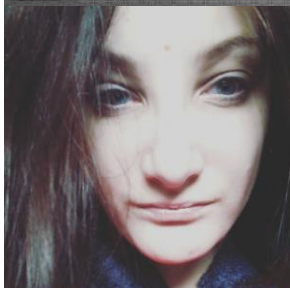
rând niște căutători de metaforă. În literatură izvorul adevărului și al autenticității nu poate fi găsit decât în zăcământul metaforei. Chiar dacă textul imită vorbirea obișnuită, un estetician știe să sape în terenul arid și caustic până găsește aurul frumosului artistic, metafora. Scriitorii nu sunt bineveniți în această lume, pentru că ei spun întotdeauna adevărul chiar dacă asta le poate aduce moartea. Scriitorii care nu au conștiința adevărului, nu sunt scriitori. Imaginați-vă că un istoric literar ar scrie o istorie a poeziei comuniste, sau o istorie a scriitorilor naziști, ar fi niște cărți moarte din punct de vedere literar înainte de a se naște. Poate ar avea valoarea reportajului și ar stârni curiozitatea unui istoric, dar ar fi nesemnificative din punct de vedere literar. Opțiunile politice ale scriitorilor se pierd în anecdotică. Un scriitor care susține o campanie politică și care chiar crede într-o cauză trebuie să-și asume riscurile necesare și adevărul axiomatic că mai devreme sau mai târziu va fi trădat pentru că oamenii politici pe care-i sprijină nu sunt cauze, sunt niște oameni care negociază permanent o poziție socială sau un interes. Oricât ar părea de ciudat sunt foarte puțini scriitorii care respectă conștiința adevărului, majoritatea dintre ei trădându-și breasla. Julien Blenda în "Trădarea intelectualilor", preluând o idee a lui Tolstoi studiază procesul trădării intelectualilor de-a lungul istoriei încă de la începuturile intelectualității de la primii farisei care interpretau pe vremea lui Isus Vechiul Testament. Comunismul ca doctrină a fascinat și a atras masele și datorită unor intelectuali care și-au vândut elita în schimbul unui trai decent, sau a recunoașterii publice sau în schimbul vieții. Intelectualii care nu au trădat au fost decimați în închisorile comuniste și cu toate acestea opera lor a dăinuit, iar dacă nu au fost scrise pe hârtie, operele au fost memorate cu ajutorul versurilor. Împreună cu Iulian Grigoriu am publicat în revista "De cuvinte" poeziile lui Radu Gyr mort în închisoare, iar textele au văzut lumina tiparului datorită unui coleg de celulă, Cristea Dumitru, el însuși condamnat la 25 de ani de muncă silnică pentru că ar fi memorat și scris trei caiete de versuri ale colegului său de celulă. Povestea lui Radu Gyr mă face să cred într-o distincție între oamenii de cultură și intelectuali pentru că am nevoie eu însumi de un model și de un punct de sprijin. Poate este o utopie, dar fața de intelectualul care poate trăda oricând pentru un interes sau altul, omul de cultură este cel care nu poate trăda, cel care propune un model de umanitate prin viața sa și mai ales prin opera sa. Relația dintre adevăr și metaforă este atât de intimă, încât dacă vrei să cunoști într-adevăr un scriitor, trebuie să-l întrebi mai

întâi dacă a scris poezie și dacă a scris poezie, citind-o ai să-i vezi și ai să-i cunoști sufletul.

Am în memorie o metaforă memorabilă a iubirii, pe care am întâlnit-o nu într-o operă de Shakespeare, ci într-un roman de John Folwes tradus la noi sub titlul "Iubita locotenentului francez". Stăteam de vorbă cu un profesor englez care nu înțelegea traducerea noastră, pentru el romanul se numește "Târfa locotenentului francez". Probabil s-a dorit îndulcirea termenilor, un titlu mai liric, puțin mai sensibil din considerente de marketing. Cărțile dulci se vând mai bine pe piața românească. Acțiunea romanului se petrece în 1867, cam pe vremea în care Titu Maiorescu scria "O cercetare critică asupra poeziei române de la 1867." În 1867 pe un dig lovit de valuri periculoase, înaintând ca o gheară în mare, o femeie așteaptă o corabie care nu mai vine. Oamenii o numesc Biata tragedie. Această femeie a înnebunit așteptând un marinăr, un locotenent care nu s-a mai întors aici niciodată și care, probabil are o femeie în fiecare port al lumii. Romanul începe cu o plimbare a personajului principal, un alter-ego al autorului alături de logodnica sa pe țărmul mării. La un moment dat el vede printre valurile înalte care izbesc digul pe Biata tragedie, așteptând, privind spre largul mării, după o corabie care nu mai vine și nu va veni niciodată. El aleargă pe dig ca și când ar fi vrut să apere acea siluetă de valuri. O strigă să se dea la o parte din calea valurilor. La un moment dat Biata tragedie se întoarce și-l privește cu niște ochi din care izbucnește o suferință vie, ca apa pură a unui izvor de pădure, iar el se simte rănit ca și cum s-ar fi aruncat spre el o lance.

Ajuns acasă personajul nostru se privește în oglindă și se simte distrus. Este cea mai frumoasă metaforă a iubirii pe care-am întâlnit-o în lecturile mele, în viața mea așa putea spune, metafora iubirii la prima vedere, o iubire fără sfârșit, tragică și loială până la moarte. Multă vreme am fost invidios pe locotenentul francez pentru că și eu mi-aș fi dorit să fiu iubit așa, de o femeie care mă așteaptă pe un dig periculos, lovit de furtună, deși eu nu o să mai vin niciodată. Dacă-ai ști că o astfel de femeie mă așteaptă așa, torturată de așteptarea zadarnică, așa face tot posibilul s-o găsesc pentru că nu există un sentiment mai crud decât așteptarea zadarnică. Una dintre cele mai stranii metafore ale așteptării, o metaforă pe care o așez alături de metafora "Biata tragedie" ca pe o armă dintr-un arsenal al unui cavaler descoperit într-un sit arheologic, am întâlnit-o în "Așteptându-l pe Godot" de Samuel Beckett. Piesa a avut premiera într-un penitenciar din America, într-o închisoare de maximă siguranță. Când au aflat deținuții că vor asista la o piesă de teatru, au vrut să plece din sală pentru că ei ar fi preferat un meci de box sau un film porno, dar în niciun caz o piesă de teatru, dar după ce-a început piesa s-a făcut liniște în sală, o liniște deplină și piesa a fost urmarită de niște oameni simpli nu cu interes, ci pur și simplu captivi, uluiți și cu sufletul la gură. În această piesă două personaje torturând fără

Andra Elena PELINEAGRĂ

amestec

ne-am amestecat,
fiecare cu mirosul lui
de durere,
de revoltă,
de condamnare,
fiecare cu duhoarea lui
de speranță,
de înălțare
ne-am unit
fiecare cu pulberea lui
de bine,
de rău,
fiecare cu cântarul lui
de mult sau puțin

capcană

încă o dată
se întâmplă
să pic în capcană,
să cred că liniștea
a apărut
odată cu tine
și că ai putea fi
un cot de lume
unde să te dor,
un colț întunecat
în care am sta uzi
după o ploaie
torențială
ai putea fi
o rană,
pe care să o cicatrizez
cu o pereche de glezne
tremurânde, dimineața,
ca să nu te trezesc
ai putea fi...

căldură

săracii cu duhul,
jinduind prin piețe
după mere dulci,
pe lângă atâta acreală
sufletul lor nu vorbește
e făcut din onomatopee
grave,
spuse gros,
vulgar
săracii cu duhul
caută căldură... în felul lor

comun

e o noapte
în care
merg încet,
pentru că
nu mă trage drumul
nicăieri.
e frig
și merg încet,
pentru că
nu mă trage drumul
nicăieri.
o noapte în care viața
parcă nu mai e așa comună...

cântar

mi-e corpul greu,
de parcă aş purta în mine
sute de kilograme
de cataroae
și deodată...
mă fac fulg.

echilibristică

când se fac rotocoale
în jurul tău,
gata să te absoarbă,
îți dai seama
că ți-ai rămas doar tu
și faci cumva
să-ți ajungă
acei câțiva milimetri
dintre ele,
ca să poți pași în siguranță
gâfâi,
tremuri,
te gândești cum să-ți găsești
un ritm,
astfel încât
să-ți iasă
exercițiul acesta de echilibristică
infin

cerc

se repetă gânduri și stări,
se repetă, se repetă...
e un cerc vicios
din care parcă
nu mai scap
și infuzez din ele
până leșin
smulgeți-mă de aici,
cu tot!

(din volumul în curs de apariție #fatacustareasufletului)

Ioan GHEORGHIU

ERA DEPARTE...

Era departe răul pe care-l căutam
Cât nu voiam să cred, cât nu voiam să știu
Cu-un ochi îl atingeam inconștient și viu
De ani și clipe oarbe, avare încercam

Să mă înec în umbre, să ies lumină lină
Eu singur printre ramuri, ori muguri uneori
Să mă lovesc de-o piatră prin care trec fiori...
Să pun o mână caldă, imensă și senină,

Era departe răul, chiar îl simțeam trecând
Prin jocul meu aparte-o viață de flămând
De dragoste, de cerul iluminat de-o stea
Înmiresmând drumeții, plecați de-a pururea,

Era departe răul, voiam să nu-i mai simt
Vederea, trupul care se transforma-n prescură
În ploaia tot mai densă în sunet de dezmetit
Refulgerând altare în straturi noi de ură.

ȘOPOT

Copiii mei
Sunt fericirea mea –
Pași înspre lungi peregrinări,
Poate că azi am coborât
Mai înspre ce mi-aș fi dorit
Mai ne-nțeleș ,
Cursiv alunecând pe-un grai
Aproape relativ,
Dau sentimente scrise
Din cerul unei guri de vise
Păstrate dintre pietre și icoane
Prin valurile înspumate
Ale minții, pline de gânduri și de toane,
Nici eu nu știu
Cât de sticloasă este dragostea,
Cum curge –nvolburată,
Nesecată
Așa cum mă-ntretaie prin auz vreo roată,
Cum mă acoperă cu neștiute lumi
Și –n nevăzutele din mine însumi,
Cum mă îndoiaie norii cei
Alunecoși pe râuri de scânteii...

CÂND NE IUBEAM...

Când ne iubeam
Și parfumul de izmă plângea,
Pașii mă purtau înapoi
Doar inima zbura tot mai sus

Ca o lăcustă
Plină de îndoieli,
Era ca-ntr-o scenă în flăcări
Aprinsă de gânduri deșarte,
Iar eu pluteam,
Geamandură
Pe fluxul - refluxul nedefinitului,
Și ne iubeam spre neprevăzut
Nimeni nu ne-atingea cu auzul,
Intram în soare, intram în lună,
Intram apoi în ziua următoare,
Numai în zâmbetul meu
Nu intram niciodată
Când ne iubeam,
Absolutul
Ne iubea pe-amândoi...

TREC...

Trec din ce în ce mai greu
Din ieri înspre azi
Dar nimeni nu mă-ntreabă cum,
Nimeni nu mă privește
Mai departe de ochi,
Iar eu mă fac că nu văd
Și m-apropii tot mai mult
De mine însumi,
Parcă acum m-aș cunoaște
Mai bine,
Parcă acum mă privesc
Cu mai mult interes,
Nu știam că acesta sunt,
Că acesta eram,
Am mușchii puternici,
Bat nopțile în lung și-n lat,
Nimeni nu mă observă,
Ah, strigătul meu strălucește
Pe cer
Ca un laț, ca un simplu nevod,
În care îmi prind
Fără să vreau
Clipele viitoare.

CURGERE

Gândul îmi curge
Pe frunte,
Nu mai văd de-atâta lichid
Împrăștiat, solidificat,
Ochelarii de șoim
Cu cioc de lună nouă
Au intrat în pământ,
Au intrat tot mai mult în pământ,
Doar albia sinelui
Cât un rid necuprins
Mă absoarbe răcorindu-mă
Într-o baie
De diamante.

Lidia GROSU

ALEX CETĂȚEANU

POETUL ALEX CETĂȚEANU: "DE LA HERODOT CETIRE"

Poezia lui Alex Cetățeanu este o "hemerotecă" a simțirii prezentului prin trecut, în care emotivitatea, pe rol de discipol al sentimentului de patriotism, dar și ridiculizării unei societăți („...*Latră câinii în Pipera, / Din Domnești în Cotroceni / Nici nu-i mai încape terra / Chiar dacă-s destui hingheri. / Latră câinii cu-ndârjire / Și se-ndeamnă peste tot. / Veșnica lor pomenire / E lătrată bot în bot*” (Latră câinii), devine o modalitate de apropiere prin transcenderea inedită a unui spațiu, unde a rămas presupusa risipă de timp, cu un punct cardinal al dragului totuși, perceput nu ca fenomen al nesocotinței în gestionarea de către eul artistic a unei "oarecare", deloc ordinară, în acest sens, perioade a vieții, ci ca imposibilitate de a restitui un timp, inclusiv și din perspectiva dezrobirii gândului („*Am reușit să evaderez / Din închisoarea comunistă / În anul lui Orwell, '84. / Coincidență a coincidențelor, / În anul '84 am scăpat / Din pușcăria – în aer liber – Numită pe scurt RSR*” (Liber, liber, liber)) întru aplicarea unor soluții rămase la nivel de idei nematerializate într-o epocă a ideologiei și a paradei falsului promovată ca adevăr, care rămâne o amenințare, ce necesită invocarea Providenței: „...*Hoarde roșii încă / Sunt la răsărit. / Unde ești tu, Doamne - / Iar ne-ai părăsit? / Fă ca să dispară / Hoții și-agresorii. / Fie-le-mpotrivă / Apa, cerul, norii. / Tu le știi pe toate, / Știi și ruga-mi mare - / Fă ca tot ce mișcă / Să le stea în cale. / Toți poeții lumii / Fie se viseze. / Fă ca versu-mi, Doamne, / Să te-nmiresmeze.*” (Rugă).

De pe poziția evadării într-o imensitate a gândirii descătușate dinspre o Țară biologică spre una geografică („...*Țări cu suflet, țări cu dor, / Să le lași nu e ușor. / Pâinea nu e totu-n viață. / Viața, dorul mă învață. / Să mămpart în două-aș vrea - / Unde-i oare țara mea? / De acolo, sunt aici. / De aici, rămân acolo. / Împărțit în două țări, / Între două depărtări*”(Acolo), în tendința de a valorifica toate energiile pozitive acumulate, eul cataloghează raportul acestora într-un spațiu ce a fost și a unuia în devenire („...*Fratele cel Mare mă iubea. / Eu am vrut să scap de dragostea lui. / Liber, în lumea largă. / Liber, liber. / Ce scumpă e libertatea!* (Eram tânăr - ce fericire!)), rezumate la o frustrare a tălmăcirii neînțeleșului din ceea ce este („...*Veșnic ne stă-n fire cearta, / Blestemata pizmuire / Și ne-am cununat cu vrajba, / De la Herodot cetire.*”(De la Herodot cetire), ușor îndoielnic în cazul unei pierderi care, posibil, poate fi ulterior recuperată doar ca miraj, având ca intermediar lumina: „...*Gându-mi tot aleargă / Peste munți și ape. / Cu cât mai departe-s, / Casa-i mai aproape.*” (Dealurile mele)).

Dincolo de spațiul confortabil al pretinsului ideal al nonconformismului, ca parte a arealului aceleiași singularități exprimate de "dorul de dor" baladesc, similar cu cel al poetului anonim, rămâne tot-unitarul nemărginit al impulsurilor infinitivității trăirii: „*Cu gând bun și dor de dor, / Pân' la muica în pridvor. / Din Canada, din Quebec, / Unde nopți și zile trec, / Mă întreb și mă frământ: / Unde-i casa-mi pe pământ? / Am plecat din țara mea / Și nicum n-o pot uita. / Am plecat s-o duc mai bine, / Dar pe-aici nu e de mine. / Tot acolo, în Carpați, / Dorul este dor de frați / Numai gând și dor de dor / Pân' la muica în pridvor. (Dor de dor)*”.

11

DE LA HERODOT CETIRE

EDITURA ACADEMIEI INTERNAȚIONALE
ORIENT-OCCIDENT

Nicidecum considerată *fata morgana*, atracția este irezistibilă la imaginea ce nu vrea să dispară și care, deloc înșelătoare, devine o expresie a transplantului de efervescență al cărui donator întrunește și înrudește niște ritmuri ale căutării cu cele ale unei profeții monologate ce țin la control punctul vulnerabil – părintescul ecou cu spațiul locuibil în suflet, imposibil a-l supune vreodată substituirii: „*Amărăștenii, / Unii dintre ei comuniști, / Alții victime, / Se zbăteau an de an / Între sărăcie și secete, / Când pământului îi crăpau buzele / De dorul ploii, / Iar mama se chinua / Să mă crească!*” (De unde mă trag și unde mă-ntorc (O biografie). Iluzie scumpă, moștenită cu tot umanismul unor stări și nicidecum considerată pierdută, precum în cazul lui Lucien Chardon (Honoré de Balzac), altul devine sensul decât deprinderile anoste materialiste („*Azi sunt tânăr doar cu gândul -Un sărac cu multe case / Și am bani cât să-mi ajungă / Două vieți și jumătate. / Dar acasă nu-s niciunde. / Ce voi lua cu mine mâine? / Numai suflet și păcate...*”(Întrebare)), în a căror capcană poate nimeri oricine. Eul își propune rezistența între două extreme, între două depărtări, pledoaria pentru vigilență în cadrul unui cosmopolitism presupunând admirația firească pentru valorile universale, votul prioritar fiind acordat diligenței întru regăsirea sa în arte: „*Într-o țară nevăzută / Își avea Apollo casă / El trăia cum se trăiește / În lumina ne-nțeleasă. / Dar chemat a fost de Zeus / Ce domnea peste Fiire / Și s-a dus și-a luat Apollo / Și poruncă și menire. / Și le-a dus pe amândouă / În nemaivăzuta-i țară. / Lira lui și-acum ne-mparte / Leacuri care ne-nfioară*” (Apollo).

Evoluarea în calitate de arbitru imparțial în spectaculosul ring al timpurilor îi permite elului să

(continuare în pag. 12)

Boem@ (96) 2/2017

anunțe unica și incontestabila decizie - cea care aparține mireanului înzestrat cu trăsături și calități creștinești („Am jurat să nu mă doară / Nici bătaie și nici ură, / Nici minciuna împotriva-mi. / Viața-i cuminecătură...” (Jurământ)), dar și cu un suflet în care strigă rădăcinile: „Acum, încotro să mai plec de aici, / din Canada, / Unde soarta mi-a pus / Fereastră și casa? / Înapoi, de unde-am venit, / Între dealurile care aleargă, / De când lumea e lume, / Între Vâlcea și Drăgășani! / Înapoi, spre sufletul meu rătăcit - Tot desculț, tot desculț, tot desculț!” (De unde mă trag și unde mă-ntorc (O biografie)).

Textură a rafinamentului și delicatetei insondabile, eul este observatorul politicos ce tinde mereu să apropie două depărtări, poate chiar să le îngemăneze, lăsând voii destinului echilibrarea temperaturilor trăirii, uneori până la febră, prin reconsiderarea a ceea ce este ieri, a ceea ce este astăzi, a ceea ce este mâine, în toate dimensiunile păstrându-și rezidența în regatul sensibilității: „...Printre străini nu mi-a fost greu. / Dar ceea ce nu mi-a venit niciodată ușor / A fost să adorm, / Seară de seară, / Ținând ascunsă sub pernă, / Punga plină cu dor” (Sărac).

...Vorbim de poezia unui împătimit de cuvânt – scriitorul, poetul, publicistul Alex Cetățeanu, directorul fondator al uneia dintre cele mai prestigioase reviste românești din diasporă - **Destine literare**, Canada. E și firesc ca toate culorile vieții ale cuvântului românesc, transmise de pe altă parte a globului, să se aprindă în mereu freazătul de trăiri ce consimt și consfințesc perpetua condescendență pentru melodicitatea, inconfundabilitatea LIMBII NOASTRE ROMÂNEȘTI:

(urmare din pag. 3)

nemuririi neamului nostru. Și-atunci să ne mai întrebăm ce sunt cei 39 de ani de viață, pe care a dus-o aici pe pământ, în raport cu nemurirea sa? Nimic, pentru că din perspectivă atemporală nașterea și moartea omului sunt evenimente simultane, suprapuse într-un punct.

lubind pe Eminescu iubim de fapt nemurirea și cine iubește nemurirea are toate șansele să devină și el nemuritor. Am ajuns la o răscruce unde se întâlnesc opera eminesciană cu doctrina creștină. Moartea din poezia „Mai am un singur dor”, ca și cea din „Oadă în metru antic”, este aceea a bobului de grâu care aruncat în brazdă nu poate aduce însuțită roadă până nu moare mai întâi. Marea, tot de aici, este „lumea cea comună”, iar marginea mării este țărâmul ei din cer, ieșirea din cercul strâmt, adică punctul terminus al evoluției noastre spirituale.

(urmare din pag. 8)

milă și absurd un al treilea, așteaptă un al patrulea personaj care nu mai vine și care se numește Godot. După această lansare mulți psihologi americani și-au pus problema din ce cauză au fost atrași deținuții de această piesă. Niciun punct de vedere nu a fost prea limpede. Eu am filmat o dată chiar într-un penitenciar, bine nu unul american, ci unul românesc care cred că e mai apăsător din punct de vedere psihic, pentru că nu am văzut nicio ușă deschizându-se electric, silențios cum vedem în filmele americane. Erau pur și simplu deschise cu o cheie 45 imbus, iar deținuții nu aveau uniforme, ci pur și simplu stăteau în hainele lor de acasă, astfel încât se confundau cu cei care-i vizitau. Sentimentul este cumplit chiar și când intri în penitenciar ca vizitator, ești perchezitionat și ți se reține telefonul la poartă. Noi am jucat șah și am filmat un concurs de șah între deținuți. Am jucat șah cu niște criminali. Când mă uitam în ochii lor, simțeam cum le trece curentul electric de la o ureche la alta, sau cum vibrează privirea unui prădător gata să sară dintr-un moment în altul asupra prăzii. Sunt sigur că există sentimentul crimei, crima ca sentiment care leagă doi complici pe viață, un sentiment ca o traumă definitivă, constantă care nu va ieși niciodată din memorie.

Ca și dragostea, ca și căsătoria, crima poate lega definitiv doi oameni. Mai este și sentimentul penitenței prin așteptare. Să aștepti între patru pereți sfârșitul, adăugat la sentimentul crimei, creează o angoasă teribilă. Sunt convins că atunci, la premiera piesei „Așteptându-l pe Godot” deținuții au înțeles metafora crimei din instinct, instantaneu și s-au văzut pe ei înșiși torturați absurd de cei doi clovni așteptându-l în zadar pe Godot.

(va urma)

Ignatie GRECU**S-a dus timpul**

S-a dus timpul,
când, copil năzdrăvan,
visam la flacăra lămpii.
Timp ireal, vrăjit, de poveste.

Cerul, un copac uriaș,
înflorea noapte de noapte,
în grădinile de sus, la fereastră.

Luna scânteia-n prag
singură lacrima noastră.
Sprijinit în toiag,
seară de seară,
bătrânul înger ne cerceta
și ne învăța
să trecem senini peste
dureri și necaz .

La plecare,
atingea cu aripa-n adiere
o lacrimă înflorind pe obraz.

Peisaj

Spre casa vecinului,
bolnav și singur,
în zăpada
proaspăt căzută,
nici o urmă de pași.

Deși poarta stă larg deschisă.
Vântul e de vină?

Cântecul

am făcut vorbă către Dumnezeu,
m-am rugat
și L-am întrebat.
Domnul mi-a zis:
«Nu-i adevărat
ce zice lumea despre tine.
Tu cânti frumos
pentru că ai o inimă bună!»
Rar este cântecul.
Din ce în ce mai rar.
Precum soarele – mângâritar
stă adânc zăvorât
în scoică
pe fundul
mării.

Scufundătorii în abis
sunt puțini.

Dar mai puțini
și neiscușiți

sunt neguțătorii
de perle.

Inima biruit-a ochii**I**

Iosif când l-a văzut pe Veniamin,
fratele lui
de aceeași mamă,
atunci
a plâns.
Inima, în sfârșit,
biruit-a ochii.

II

-Nu vă temeți!
Eu sunt Iosif
pe care voi l-ați vândut în Egipt,
le-a spus cu dragoste fraților săi
încremenți de frică.
-Eu sunt Iosif, fratele vostru!

Orfeu

Cu lira ațipind pe umăr,
sub poveri mari de tristețe,
el trece prin seară tăcut.
(Euridice a murit demult).

Pomi grei în înserare
pun pecete de floare în văzduh.
Păsări rare, în auz,
Picături de ambrozie toarnă.

Ca să ne facă pe noi fericiți
multe cântări el a spus.
Între maluri lungi de tristețe
un fluviu fără de sfârșit.
Oglindiri în apus,
împurpurat văzduh
strălucind frumusețe.

Toată lumea

(după un vechi cântec angolez)

Toată lumea spune
că eu cânt prin magie.
Nu este adevărat!
Nu este adevărat!
Pentru aceasta
am făcut vorbă către Dumnezeu,
m-am rugat
și L-am întrebat.
Domnul mi-a zis:
«Nu-i adevărat
ce zice lumea despre tine.
Tu cânti frumos
pentru că ai o inimă bună!»

Titi DAMIAN

Din Nou Aproape, de Cucu ȘTEFĂNESCU -vast poem al României dezmoștenite-

Vinovat pentru cunoștința mea cu poetul Cucu Ștefănescu, devenit ulterior un prieten de suflet, este numai profesorul Ștefan Dima din Pănătău, a cărui soție, Ana, fostă Șelaru, mi-a fost consăteancă. În timp ce-i scriam o dedicație la una din cărțile mele, îmi vorbea cu patos despre acest prieten mai aparte al cărților. Printre altele îmi spunea că bibliotecarul Cucu Ștefănescu se străduia să adune, pe cheltuială proprie, cărțile tuturor scriitorilor de pe Valea Buzăului, pentru a organiza un sector aparte la Biblioteca orășenească din Pătârlagele, ceea ce, între timp, s-a și întâmplat. Este un act de generozitate spirituală pe care l-am salutat cu entuziasm. Mai mult chiar, lucrurile culturale au fost mișcate în ultimul timp și de dl. Marius Răpeanu care a pus la cale, și a și reușit, de o revistă de aleasă ținută, intitulată sugestiv „Continuu.” Sincer, am aderat cu însuflețire la ambele proiecte: prin donații de cărți la bibliotecă și prin colaborarea în paginile revistei. Am descoperit în dl. Cucu Ștefănescu nu numai un împătimit al cărții, în sensul cel mai curat, ci și un adevărat senior păstrând cultul prieteniei. Acum parcă-mi pare rău că nu l-am cunoscut mai devreme pentru a-i face loc, între primele pagini, din cartea mea cu prieteni, „Tablouri în oglinda sufletului”, dar încă nu-i timpul trecut...

O mărturisire. Trecerea mea prin Pătârlagele s-a făcut mai mereu în fugă, atunci când coboram val-vârtej de la Muscel, cam 15 km, desigur pe jos, să prind trenul care mă ducea la școală, la Buzău, ori, mai târziu, cu mașina, unde opream pentru ceva cumpărături ocazionale. Nu cunoșteam pe nimeni. Pentru mine, era o localitate rece, pe care te grăbești s-o părăsești. Descoperind acolo pe cei doi prieteni, acum îmi pare altfel, mai ales că mă așteaptă o revistă, o vorbă bună, o țuică, o înghețată, de ce nu și un pachet pentru cei de acasă... Desigur, n-am rămas dator...

Înmânându-i cărțile, la o trecere de-a mea prin Pătârlagele, nu m-am întors cu mâna goală, ci cu modestie – îi citeam pe chip un fel de jenă – mi-a dat o carte de poezii, cu o dedicație care mă onorează. Cred că era „În zumzet de cătușe.” Bineînțeles că i-am promis că o citesc, ceea ce am și făcut. Am descoperit că dumnealui era un cronicar în versuri al vremurilor pe care le trăiam cu toții, nu numai în sensul că le consemna, ci realiza și o atitudine activă asupra evenimentelor dintr-o perspectivă obiectivă, vizând cu preponderență persoane politice și publice. Nu am apucat bine să sedimentez cele citite, căci, la o nouă întâlnire, mi-a strecurat alta, apoi alta, într-un ritm de

Boem@ (96) 2/2017

cam 2-3 pe an. Faptul mi-a atras atenția, așa că m-am întrebat serios dacă nu cumva au fost și altele înainte. Pe coperta IV a noii cărți pe care tocmai am primit-o am descoperit titlurile tuturor volumelor de poezii publicate din 2009 și până în zilele noastre, toate aflate în continuitate temporală: „Podul raionului” (2009), „Viața trece, cărțile rămân” (2009), „Așa a fost” (2010), „Și așa este” (2012) „Gânduri printre rânduri” (2012), „La ușa cortului” (2013), „Copilul meu de suflet” (2013), „Să vă mai spun ceva” (2014), „Moșierul” (2014), „Politikă, dragostea mea” (2014), „Speranța”, (2015), „În zumzet de cătușe” (2015), „Mărul Evei” (2015), „Pene de cuc” (2016), „Frunze de tei” (2016).

Acum am în față recentul volum de satire **Din Nou Aproape**, apărut la editura Editgraph, (2016), Buzău, 190 p., semnat de poetul Cucu ȘTEFĂNESCU din Pătârlagele, oraș care a dat țării numeroase personalități din domeniul științei, artei și culturii și al cărui nume apare ca topos în unul din romanele lui D. R. Popescu. De data aceasta, orașul unde se produc cele mai frecvente inversiuni termice din țară s-a învrednicit să dea și acest poet a cărui vârstă înaintată nu trădează vioiciunea spiritului și a penei scriitoricești.

La o primă lectură, un cititor superficial s-ar întreba pe bună dreptate: „Ce rost are să mai versifici aceste evenimente politice care se petrec zi de zi sub ochii noștri?” Răspunsul îl primește numai cititorul aplicat care știe să descopere și să guste aluzia, ironia, satira, umorul, persiflarea, deziluzia, amărăciunea din spatele versurilor pe care însuși

(continuare în pag. 15)

autorul le crede scrise în „vers naiv.” Autorul se dovedește un om al cetății, un luptător care a înțeles să-și pună la dispoziția țării inteligența, talentul, timpul și banii, fără a cere nimic în schimb concetățenilor, decât responsabilitate și atitudine civică, trezirea de conștiințe. A înțeles un lucru esențial: nu scrie numai pentru prezent, ci mai ales pentru viitor, așa cum procedau marii noștri cronicari, al căror model l-a preluat, desigur, în versuri. Consemnează cu obiectivitate și conștiinciozitate fapte, evenimente, persoane politice, devenite în cartea Domniei Sale personaje ușor caricaturale, nu ele în sine, ci gesturile, atitudinile și faptele lor, într-un cuvânt, fața hidoasă a epocii pe care o traversăm și pe lângă care mulți trec cu indiferență. La următorul nivel de lectură, adică, în final, cititorul descoperă partea cea mai profundă a creațiilor sale, patriotismul, șoptindu-și „Are dreptate!”

Volumul de față, a cărui primă poezie este datată 12 aprilie 2016, iar ultima, 28 iunie 2016, este unul foarte dens, cuprinzând uneori 3-4 poezii scrise într-o zi, are un titlu care avertizează prin anagramare: „Din Nou Aproape”, desigur că cititorul înțelege că-i vorba de „celebrul” DNA. Interesant de observat este că există o continuitate între volume, ultima poezie din volumul anterior „Frunze de tei”, fiind datată 8 aprilie 2016. La prima vedere, s-ar părea că această instituție pare a fi „personajul” cărții, din contră, în carte este trecut mai degrabă la „și alții.” Că este o carte inteligent scrisă care se adresează unui cititor inteligent, ne-o spune chiar motto-ul preluat din marele scriitor Umberto Eco: „În fața unei cărți nu trebuie să ne întrebăm ce spune, ci ceea ce vrea să spună.” În felul acesta, autorul își avertizează potențialii cititori asupra seriozității demersului său, dar și asupra receptării inteligente a mesajului. Pentru autor, versul devine doar un pretext, de aceea nu se apleacă cu minuțiozitate asupra ritmului, a măsurii ori a rimei, important este să prindă esența evenimentului respectiv, fără a lăsa să treacă pe a doua zi, fără niciun fel de decantare. În aceasta stă savoarea tuturor textelor.

Să exemplificăm cu versuri din prima satiră, numită aluziv „Cine strică ploile?” Mai întâi, îl prinde în obiectiv pe Ludovic Orban în versuri aparent jucăușe, adresându-i-se direct: „Ludovic Orban, ești ca un ginerică/ Și cu toate astea-ți poartă pică DNA-ul ăsta urâcios/: Din candidatură te-a dat jos/” Face o aluzie străvezie și la o altă posibilă candidată: „I-auzi Gabriela Vrâncean Firea/ Despre tine când ne sosește știrea?” Este suficient ca, pornind de la cei doi reprezentanți ai celor două partide, să tragă concluzia: „Musai candidații să candideze toți, / De unde să luăm alții dacă-s numai hoți?” Finalul este îndreptat spre președintele țării într-o aluzie ascunsă într-o epigramă: „Venit la Cotroceni/ Face multe plimbări:/ București-Sibiu și-n cele patru zări/ <De curând făcui ce era mai greu:/ Vă adusei pe cap, guvernul meu>” Ceva mai pe la mijlocul volumului, când îi vine bine, într-un final de satiră având în loc de morală o epigramă, îi mai dă cu o pensulă destul de groasă: „Și eu, ca și Klaus sunt un mutulac / Totuși vă spusei ce aveam pe limbă /, Închei poezia, stau și tac / În timp ce Klaus nu stă, tace și se plimbă” (p.135)

Următorul poem, intitulat simbolic „Singur” este dedicat seniorului liberal deplângând sincer decăderea

partidului: „Doar un singur membru veritabil/ În acest partid a mai rămas/ Mircea Ionescu, bătrânul valabil, / În rest doar... viitură de pripas/” Apoi, ceva mai departe: „Din interior i-au ros șacalii/ Membrii autentici, mai toți în morminte/ Le-au furat șablonul, le-au furat ștampila/ Pe moaștele lor alții-s cocoțați.” Finalul poemului-satiră sună a bocet surd: „Ți-aș săruta dreapta, liberal simbol!/ Ți dedic aceste versuri... scâlciate/ În urmă-ți va rămâne locul gol /Epigramele s-or zice c-au fost plagiate.” Nu-l uită definitiv, căci, din când în când, îl evocă într-un final de satiră: „Ieri bătrânul Quintus trecu pe la mine/ De mi-a mai citit niște epigrame/ -Ce mai faci, bătrâne? Dar partidul? – Bine,/ Să prindă viteză, trag și eu la rame.”

Lista cu politicienii încondeiați este foarte lungă, dar în fruntea ei nu se putea afla decât Băselu, al cărui nume apare în tot volumul de „numai” 76 de ori. Bineînțeles că aproape de el se află Nuțu, blonda preferată, dar și vechiul și vehementul susținător Robert Turcescu: „Când eu candidam la președinție / Contracandidat fiindu-mi Prostănacul / De mare folos mi-a fost Robert mie / Să-l ajut și eu acum, săracul!” Demersul lor este ironizat inteligent într-o altă șarjă: „Ce-o să facă Băse cu Turcelu? / O să ia vreo două-trei procente / Tu bucureștenilor le-ai făcut felu/ Ai obținut <succesuri> evidente!” (p. 134) Uneori, aluzia subțire devine sub condeiul său, o armă care taie mai fin decât briciul: „Marii liberali, serioși, cumiști/ L-au dat jos pe Munteanu din candidatură/ Au observat că omul nu se spăla pe dinți/ Și-avea o mazăgă verde-n gură..” Aluzia este la vechea orientare legionară a acestuia, vopsit, la nevoie, în liberal. Incisivitatea autorului este o armă având trei tășuri, prilej cu care desființează alți trei falși liberali: „În debara, după tabloul lui Bușoi, / Pitit lângă bustul lui Ludovic Orban / L-au descoperit pe Cătălin Predoi / Ți-i viitorul primar bucureștean!” (p.19) Nu-i scapă nici zumzetul feminin din jurul lui Băsescu: „Să ne regăsim printre ei și noi / Admiratorii blondei din Pleșcoi, / Să se încante toți privind la ele,/ De-ale doamnei Pora buze subțirele / Să absoarbă toți, măcar atâtica, / Din șarmul procurorii Macovei Monica” (p.33). Nu-l uită nici pe Valeriu Zgonea într-un catren jucăuș, al cărui final se constituie într-o aluzie făcută să învingă un film documentar: „Ce faci, măi Valerică?/ Fluierași în biserică?/De nu te mai vor în față?/ Păi vezi? Dacă n-ai mustață?” (p. 43) Ceva mai încolo, se preface că-l compătăimește și-l încurajează: „Haide să le dăm uitării/, Nu-i nimica, Valerică?/ Vorba lumii, valul mării / Te coboară, te ridică..” (p.75).

Cucu Ștefănescu are, cu certitudine, intuiție politică, nu se lasă atras în jocul „formatorilor” de opinie și nici al televiziunilor împărțite-n două, de unde preia informația, dar, precaut, o trece prin filtrul propriilor opinii. Nu manifestă partizanat politic, ca dovadă fiind aluziile foarte străvezii la adresa candidatei P.S.D.: „O votez pe Gabi Firea că-i blondină,/ Cu o vilă mare-n Voluntari, Cultivă zarzavaturi în grădină,/ Am văzut-o încălțată-n

(continuare în pag. 16)

gumari/ Vine dintr-un sat de lângă Bacău/ Așa cum venea Băse de pe mare/ Răspuns va avea la orice întrebare."/ (p. 134) Un mare semn de întrebare i se par inițialele U.S.B.și se grăbește să le descifreze: „<Salvați Bucureștiul> este o minune/ De unde să-l salvăm, încă nu ne spune/ <Salvați Bucureștiul> e-un slogan drăguț/ Dar nu cumva cu el sări din lac în puț?"/ (p.158)

Se arată foarte îndârjit împotriva Codruței, căreia nu îi vede un viitor tocmai fericit: „Numai pe denunțuri ne-ai încătușat-o/ Laura Codruța, disperat-o! Și-apoi ne-ai ținut-o la beciul domnesc/ Ca ea să ajungă, Codruțo, îți doresc!/ Koveși, de-ai tăi, n-ai băgat la zdup, / Ci doar români, ce-aș vrea oasele să-ți rup!"/(p.42) Aluzia, uneori o transformă în bășcălie, și aceasta o armă de persiflare: „O să-mi smulg din aripă o pană/ Codruțo, să ți-o pun la pălărie/ Tu ești pentru mine fără de prihană/ Simbol de omagiu pana mea să-ți fie!"/ (p169)

Desigur, lista politicienilor încondeiați este foarte lungă, iar evidențierea mijloacelor foarte diferite pe care le folosește autorul pentru a le arăta defectele ar ocupa mult spațiu. Tocmai de aceea o lectură a volumul ar fi pentru cititor un foarte bun prilej de confruntare a opiniilor. Oricum, Cucu Ștefănescu are două arme în plus: satira și epigrama pe care le amestecă într-un mod numai de el știut, adică pamflet, fapt ce-i conferă nota de netă originalitate.

Autorul nu se mărginește numai la politicieni. O a doua categorie de satire are ca problematică evenimente semnificative din societatea și din cultura românească. Că este așa, scriitorul nu se ferește să-și dea pe față intențiile, având „pliciu” pregătit: „Spuneți-mi, trece vreun eveniment/ Ce în versul meu să nu fie prezent?"/ (p.72) Țelul său nu este să desființeze cu ură, ci să corijeze cu blândețe. În spatele multor versuri se zărește dascălul de la catedră care nu urechează, ci-și dojenește elevul care a făcut o boacăna, mângâindu-l pe creștet, dar mai atingându-i, în final, câte un bobârnac, spre aducere-aminte: „Total obiectivi și deloc ironici,/ Continuăm să scriem, să le zicem cronici/ Însă nu îmi pasă, eu cultiv/ Ceea ce cu drag am semănat"/ (p.95) Nu-și abandonează menirea: „Dar când scriu cu iz ironic/ Parcă respir aer tonic/ Când le dau cu pixu-n bot/ Mă amuz și eu cât pot."/

În această nouă temă, deplânge degringolada din televiziunea română: „Cum ascultam mai ieri deasa hăhăială/ TVR-i ca mort, nu se mai scoală.../ Nici <Cerbul de Aur> n-a mai înviat/ Și după el nimeni n-a mai sughătat."/ (p. 35) În privința apariției intempestive a lui Arșinel în toate reclamele, se manifestă tranșant apelând la bunul simț: „Caraghios ești în reclama aia/ În care mănânci, Arșinel, salată/ Cu o gură mare cât odaia/ Plescăind din gura larg căscată/ Nu ești tu de vină, vinovați sunt banii/ Că-l prostesc pe om chiar dacă-i bătrân."/ (p.47) O emisiune de la TV1 i se pare de prost gust: „Priveam <Cronica Cârcotașilor>/ Dar când iar văd lui Huidu moaca/ M-apucă de lehamite-un fior/ Iau telecomanda și schimb...placa."/ (p.51) Nu se sfiește să polemizeze cu Alex Ștefănescu, cu Gheorghe Grigurcu, ori cu toți apologetii poeziei așa-zis moderne: „Pe Alex Ștefănescu îl zăresc/ În visul meu cam zbuciumat/ Măntreabă cum de îndrăznesc / Să-i iau pe moderniști la criticat!"/ (p.101)

I se pare dumnealui că moldovencele Andreea

Marin și Mihaela Rădulescu și-au cam vârat coada în treburile capitalei: „Ca sălciile sunt moldovencele!/ Repede se prind unde se plantează/ Prin București stau azi ca divele/ Pornind cu cea mai veche meserie."/ (p.101) Făcătorul de pamflete grohăite la comandă politică, Radu Banciu, nici el nu-i ocolit: „Așa că, Radu Banciu, moaie-ți clanța!/ Aici e vorba de seriozitate/ La limite înalte e pusă prestața/ De patru ori cernută. Numai puritate!"/ (p.132)

Totuși crede că, în final, precum altădată Macedonski, este necesar să se împace cu toți cei pe care i-a supărat, având argumentul înțelepciunii: „N-oi fi eu duhovnic, da-s bătrân/ Cunosc care este rostul vieții/ Eu nu vă vreau răul cu cele ce spun.."/ (p.56) Descoperim și un mic testament în care își justifică demersul artistic, având rădăcini în patriotismul său neostentativ: „Ce pot face eu decât să scriu?/ Cine vrea și poate, să citească./ Atâta mi-a rămas pân-la sicriu/ Cu voi România să trăiască!"/

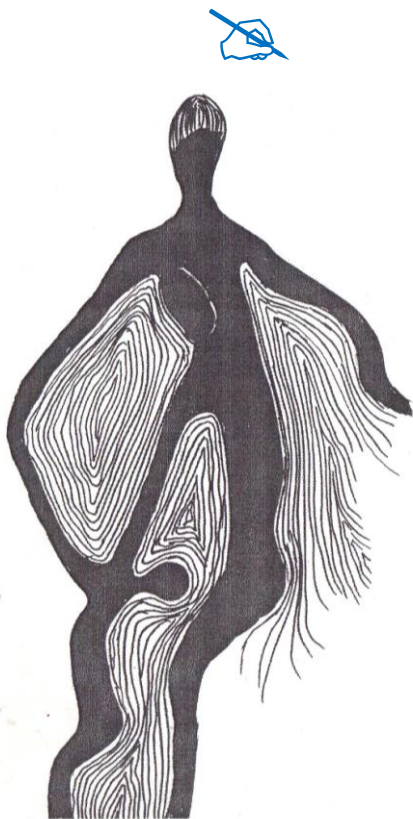
Poezia Domniei Sale nu este numai satiră. Găsește și motive de satisfacție în încercarea sa meritorie de a aduna în biblioteca orașului cărțile tuturor scriitorilor de pe Valea Buzăului: „Grupez scriitorii, cum vedeți, pe sate/ De-acolo li-i seva, din acel pământ/ Energiile de-acolo sunt eliberate/ Acolo auziră al cucului cânt."/ (p.79). În această ipostază, incerc un dublu sentiment contradictoriu. Pe de o parte, este cel de mândrie, pentru că Pătărlagele m-a descoperit prin intermediul Domniei Sale, chiar dacă foarte târziu, și m-au adoptat cu entuziasm, pe de altă parte, face loc și numelui meu, trezindu-mi nostalgii și storcându-mi o lacrimă după locurile natale: „Mă gândesc la Titi, doar la el,/ Pe alți urziceneni nu-i știu, nu-mi pasă.../Că liniște-i acum la Muscel,/ Și-s plini de flori vișinii de-acasă."/

Cucu Ștefănescu scrie și știe să scrie versuri superbe, cu ritm, rimă și măsură impecabile. Undeva găesc un vers care-i justifică demersul: „La mine-n poezie rima este sfântă./ Așa cum e mireasa la o nuntă!"/ (p. 87) În privința ritmului, am impresia că intenționat recurge la licențe, tocmai pentru a polemiza cu versificația modernă. Că este așa, citez un fragment din superbul poem intitulat „Rădăcini”: „Eu și după moarte voi mai fi cu tine/, Cititorule, și nu doar cu vreo carte, / Ci și cu molizii ce-or sta lângă mine,/ Vecinii mei de care-o să am parte./ Prin rădăcini mă voi urca în ei,/ Sub formă de sevă, de rășină.../ Trecând pe acolo, voi iubiții mei,/ Să coborâți o clipă din mașină/ Și să vă-ndreptați spre pâlcul verde./ Rădăcinile acelea din pământ,/ Pe care nimenea de sus nu le vede/ Pe mine mă ridică din mormânt."/ (p.148) Frumoase umbre din argheziana „De-a v-ați ascuns.” Este conștient că, scriind, și-a făcut și dușmani care nu-l vor ierta nici după moarte. Momentul este surprins într-o excelentă alegorie după model dintr-o „Noapte” macedonskiană: „Aș vrea să-mi văd propria groapă/ Cât de adânc groparii o sapă/ Și dacă dau de-o rocă dură/ Să-i aud cum mă înjură."/ Iar când s-o sfârși tot ceremonialul,/ groparii se miră: <Nu vedeți ce de coroane?/ De-unde-or fi, măi Mariane?/ Nu știu, mă, abia citesc,/ Scrie Udrea ...și Bădesc.>"/ (p.143).

(continuare în pag. 17)

Poeziile Domniei Sale sunt greu de introdus într-o anume specie literară. Cele mai multe sunt satire, altele sunt epigrame, dar și combinații între aceste două specii, am întâlnit și doine, și ode, și elegii, cu vers clasic, vers modern, vers popular, cum i-a venit inspirația în ziua aceea, în funcție de evenimentul care i-a captat interesul.

Am citit și am recitat cinci - pe care le-am avut la dispoziție - din cele 17 volume de versuri și descopăr, pe lângă continuitatea stilistică, și continuitatea tematică, aceasta ținând de consecvența și de tenacitatea cu care urmărește fenomenul politic, social și cultural românesc din ultimii opt ani și, probabil că nu se va opri aici, important fiind faptul că se manifestă în limitele echidistanței politice. Mesajul său este adresat, deopotrivă, și prezentului, pentru a răscoli conștiințe, dar mai ales viitorului, ca istoria zilelor de azi „să nu se înece în uitare”, vorba cronicarului. Dintr-o dată, am avut revelația unui vast poem-pamflet, eminent politic, de dimensiuni greu de imaginat. Nu sunt amator de statistici, dar făcând un calcul matematic simplu, ajung la o cifră enormă. Să încercăm împreună cu cititorul, ca nu cumva să nu greșesc. Așadar: 17 cărți înmulțite cu 150 de pagini fiecare (unele au și 200!), înmulțite cu 25 de versuri pe pagină (unele au până în 30!), dau o cifră astronomică, adică aproape 70.000 de versuri! Ce comoară lasă moștenire viitorului! Un vast pamflet al României dezmoștenite, și de valori materiale, și de conștiințe. În niciun vers nu afirmă că România a fost furată și că i-a fost zdrențuită conștiința, dar fiecare vers respiră această revărsare de amărăciune. Cărți sublime ale unui om cu inima cât România!

Desen de Paul Sân-Petru

Ana Maria BALOȘIN

Frica

Uneori cea mai puternică emoție a noastră este frica... emoție pe care nu o dobândim, ci o creăm...

Ne este frică deoarece sufletul nostru nu e pregătit să găzduiască doar sentimente pozitive, ne e frică, ca nu cumva acel amalgam de pesimism pe care-l vedem în jur să ne distrugă... ne e frică pentru că această emoție ne-ar putea învălui în durere și suferință, însă, furați de acest gând al decăderii psihice nu ne dăm seama că ea este o emoție constructivă.

Ne este frică atunci când simțim că pierdem pe cineva, deoarece știm că acea persoană nu va pleca pur și simplu din viața noastră... va lua cu ea o bucățică din sufletul nostru și va lăsa în urmă amin-tirile, care găzduiesc etern aceleași clipe nemuritoare. Ne e frică să simțim... pentru că ne e frică să fim răniți, să investim sentimente pe care nu le vom mai recupera și care trebuie create iar și iar... Ne e frică să arătăm ceea ce simțim, fiindcă ne temem că sentimentul nu e reciproc și sfârșim o zi așternându-ne în suflet regretul că nu am îmbrățișat o persoană, că nu i-am spus că o iubim sau că nu i-am cerut iertare, ori nu i-am mulțumit.

Ne temem de începuturi, deoarece ne e frică de timp și de puterea sa... cu regret privim la anii care au rămas în urma noastră, la persoanele cărora cândva le promiseseam că nu le vom uita, dar pe care viitorul o să le șteargă ușor, ușor din suflet și la momentele acelea care ne-au făcut atunci să simțim că trăim. Ne e teamă să începem alt capitol al vieții, pentru că nu l-am încheiat pe cel anterior cum am fi vrut, ori pentru că tindem să credem că urcând o altă scară a viitorului timpul ne va schimba și maturiza.

Ne este teamă de noi înșine, deoarece nu suntem siguri de alegerile noastre, nu știm uneori ceea ce simțim sau ne subestimăm puterile. Ne e teamă să nu dezamăgim și să nu fim dezamăgiți, sau ne e teamă să dezvăluim latura noastră sensibilă a oamenilor care poate ar iubi mai mult sensibilul om decât pe cel puternic. Ne e frică să alegem, să încercăm să ne spunem opinia, ne e frică de ceilalți și de părerea lor despre noi, ne e frică să greșim, deși știm că nu suntem perfecți, să apreciem calitățile celorlalți, deoarece orgoliul ne face să credem că suntem mai buni decât aproapele nostru și ne e frică de eșec...

NE E FRICĂ FIINDCĂ SUNTEM CELE MAI SENSIBILE CREAȚII ALE LUI DUMNEZEU, CARE CULTIVĂ, CRESCE ȘI ADUNĂ SENTIMENTE, CARE PĂSTRĂZĂ AMINTIRI, TRĂIND ȘI LUPTÂND PENTRU O VIAȚĂ PERFECTĂ CARE ÎNSĂ ESTE DOAR ILUZIA PROPRIILOR DORINȚE. FRICA/TEAMA E FIREASCĂ ȘI CONSTRUCTIVĂ DACĂ ȘTIM SĂ O CONTROLĂM ȘI SĂ O PRIVIM CA PE O PORTIȚĂ PE CARE O PUTEM DESCHIDE ȘI O PUTEM ÎNFRUNTA, SAU CA PE O BARIERĂ DINTRE CUM AM VREA ȘI CUM SUNTEM DE FAPT NOI! PRIN PROPRIA VOINȚĂ, NOI ALESEM DACĂ VREM SĂ FIM PRIZONIERII FRICII SAU ÎNVINGĂTORII EI!

Ioana IACOB

GESTUL LUI NE-A MIȘCAT PÂNĂ LA LACRIMI

Personaje:

Jullien Vidal – student la Școala Națională Superioară de Fotografie din Arles

fetița – personaj care apare ca halucinație a lui Jullien, o fetiță de 5 ani care are mereu un urs în brațe

Madame Leclerc – vecina lui Jullien

tatăl – tatăl lui Jullien; cei doi nu s-au văzut de 23 de ani (de când Jullien avea 3 ani)

ACTUL I

[Camera lui Jullien, aflată pe Bd. Pierre Tournayre]

Scena 1

Jullien: Să inventezi gesturi ca să te apropii de cineva. Ceva normal în natura umană. [telefonul sună; Jullien răspunde] Da. Îl aștept. Azi trebuie să vină. Da, da. Am făcut ceai de iasomie și am cumpărat tot ce trebuie. M-am gândit să îl aștept și cu niște cărți. Și cu portofoliul meu de fotografie. Bineînțeles. La 4. Dacă doriți, se poate. [închide]

Scena 2

[apare o fetiță cu un urs în brațe, căruia nu îi dă drumul pe tot parcursul piesei]

fetița: Jullien.

Jullien: Nu am timp de tine. Nu acum. Dacă o să aflu domnul doctor Marceaux că ai apărut și că iar stau de vorbă cu tine s-ar putea să nu îl mai văd vreodată pe tata. Te rog nu îmi ruina ziua asta. Azi la ora 4 vine – și vine sigur la 4 pentru că știu că e foarte punctual – și nu l-am mai văzut de 23 de ani... nu l-am mai văzut de atât de mult timp că nici nu știu ce voce mai are. Așa că ai face bine să pleci.

fetița: Dar, Jullien, nu ne-am mai jucat de o grămadă de timp biliard.

Jullien: Oh, Doamne. OH, DOAMNE. Termină, te rog. Nu am timp te tine acum și de prostia aia de joc.

fetița: Jullien, doar o oră. Promit că te voi lăsa în pace următoarea săptămână.

Jullien: Oh, Doamne, fie. Jucăm până la ora 11, niciun minut în plus.

Scena 3

[cei doi joacă biliard; fetița comite mai multe faulturi]

Jullien: Nu îmi vine să cred! E a treia oară când bagi bila albă în gaură. De câte ori trebuie să îți zic? [fetița se uită la el nedumerită] Încearcă să prevezi unde se va îndrepta bila. Totul trebuie să fie gândit foarte bine. Ca în șah, spre exemplu. Îți place șahul?

fetița: Nu am jucat niciodată.

Jullien: Aș putea să te învăț. Nu acum, evident, dar peste ceva timp poate...[sună soneria] Mă scuzi un moment.

Boem@ (96) 2/2017

[Jullien deschide ușa, iar în prag apare doamna Leclerc; fetița dispăre]

d. Leclerc: Bonjour, Jullien.

Jullien: Bună ziua, madame Leclerc. Credeam că veniți la 1.

d. Leclerc: Te-am auzit vorbind și m-am gândit să trec să văd ce se petrece. Jucai biliard? Singur? [Jullien dă din umeri stânjenit] Aah, nu se poate, Jullien. Iar ai început să ai halucinații cu fetița aceea? Ar trebui să mergi la doctorul Marceaux să îți prescrie din nou niște medicamente. [se așază pe fotoliu; lângă ea se așază Jullien]

Jullien: Nu, madame Leclerc, vă rog. Exersam doar niște tactici. Vreau să îl invit pe tata la o partidă de biliard și nu aș vrea să pierd. Nu l-am mai văzut de o grămadă de timp și aș vrea să îl uimesc cu ceva.

d. Leclerc: Oh, Jullien, Jullien. Cât noroc ai cu mine. Ți-am adus niște fursecuri, vezi că le-am lăsat la ușă.

[Jullien se îndreaptă către ușă, se uită în coșul cu fursecuri și găsește o scrisoare]

Jullien: Nu vă supărați, cred că ați uitat această scrisoare. De la doctorul Marce...

[d. Leclerc se impacientează și îi ia scrisoarea din mână]

d. Leclerc: Ah, da, mersi, Jullien.

Jullien: Dacă nu sunt prea insistent, cum de corespondanți cu monsieur Marceaux?

d. Leclerc: Jullien, termină! Nu am venit aici să discut despre asta. Am venit să te ajut cu aranjatul casei.

[cei doi se apucă de curățenie; cade cortina]

ACTUL II

[aceeași cameră; Jullien și doamna Leclerc]

Scena 1

Jullien: Oh, doamne, oh, doamne. A întârziat 15 minute!

d. Leclerc: Astâmpără-te! Sfertul academic, doar știi...

Jullien: Tata nu a întârziat niciodată! Mereu era unde trebuie la fix. Nu îmi spuneți mie. Îl cunosc foarte bine.

d. Leclerc [explodând]: DOAMNE, JULLIEN! Nu l-ai mai văzut de 23 de ani! Asta înseamnă de la 3 ani. Ce știai tu despre el la 3 ani? Ți-ai creat propriul tată, Jullien. Ce ți-ai imaginat că îi place, că are obiceiul să facă, totul e în capul tău. Nu există tatăl acela... Știi, am vorbit cu doctorul Marceaux și...

Jullien: Deci despre asta ați vorbit cu monsieur Marceaux. De ce mi-ați ascuns? Am dreptul să știu. E tatăl meu. [strânge pumnii pe picioare]

d. Leclerc: Jullien, ar trebui să îi fii recunoscător domnului Marceaux. El l-a găsit pe tatăl tău și l-a convins să vină. Și-a dat seama că te-a marcat despărțirea foarte tare. Medicamentele deja nu își făceau efectul... Jullien, ai toată viața înaintea. Ești tânăr. Nu poți stagna doar pentru că nu ți-ai văzut tatăl de 23 de ani.

Jullien: Ba da! Nu înțelegeți, nu aveți cum. Dum-

(continuare în pag. 19)

nevoastră nu v-ați pierdut tatăl. Ați avut o familie fericită: o mamă ce vă gătea plăcinte în fiecare sâmbătă și un tată care venea mereu acasă când trebuia, nu rămânea să bea prin baruri. Nu că tata ar fi făcut asta, dar a plecat de acasă, ceea ce nu e cu mult diferit.

[*sună soneia*]

d. Leclerc: El trebuie să fie!

[*Jullien se duce să deschidă ușa; în prag stă tatăl lui cu o valiză în mână*]

Jullien: Papa!

tatăl: Ah, Jullien! Îmi pare rău că am întârziat, dar am vrut să îți iau ceva. Știu că îți plăcea ciocolata așa că ți-am luat niște Abanico.

Jullien: Mulțumesc mult! Aceasta este madame Leclerc, vecina de la parter. M-a ajutat destul de mult cât am stat aici.

[*doamna Leclerc și tatăl dau mâna*]

d. Leclerc: Domnule Vidal, îmi face o deosebită plăcere!

[*tatăl se așază pe fotoliu, picior peste picior*]

tatăl: Da, și mie. Jullien, îmi place tare mult apartamentul tău.

Jullien: Mersi, papa. Vrei niște ceai? Niște fursecuri?

tatăl: Da, te rog.

d. Leclerc: Jullien, nu vrei să îi arăți tatălui tău portofoliul cu fotografiile?

tatăl: Ce portofoliu?

d. Leclerc: Domnule Vidal, fiul dumneavoastră este anul 2 la „École Nationale Supérieure de la Photographie”, iar portofoliul lui este extraordinar.

tatăl: Atunci, Jullien, sunt foarte curios să îl văd.

Jullien: Da, imediat. Și poate vom juca și biliard.

[*Jullien îi arată portofoliul cu fotografiile; doamna Leclerc și tatăl fac unele afirmații asupra pozelor*]

tatăl: Jullien, ești incredibil! Pozele sunt într-adevăr uimitoare. Când ai avut timp să le faci?

Jullien: În ultimii 23 de ani. Ah, ceaiul! [*Jullien aduce ceaiul*]

Scena 2

[*apare fetița, care se așază pe canapea, lângă doamna Leclerc*]

Jullien: Nu e un moment bun în care să apari. Nu îmi poți strica ziua! Dacă voiai ceai, trebuia să îmi ceri când ai venit să jucăm biliard.

d. Leclerc: Oh, doamne, Jullien. Nu acum!

tatăl: Ce se întâmplă? Jullien, ești bine?

d. Leclerc: Vreți să ieșim puțin pe balcon?

Jullien: Nu, papa. Stai!

fetița: Jullien, hai să jucăm biliard. Vrei să mă lași singură?

tatăl: Jullien, ce naiba se întâmplă? [*Jullien începe să lovească fetița*] Jullien, ai înnebunit? De ce lovești canapeaua? Oprește-te!

[*doamna Leclerc și tatăl îl îndepărtează pe Jullien de lângă canapea; fetița dispăre; Jullien începe să plângă*]

d. Leclerc: Ești bine? Ia niște ceai.

Jullien: Îmi pare atât de rău. Sunt o persoană îngroziitoare.

[*cei doi îl așază pe Jullien pe fotoliu*]

tatăl: Nu ești. Dar, totuși, ce s-a întâmplat?

d. Leclerc: De când ați plecat, Jullien are halucinații

cu o fetiță care vrea să se joace cu el. Se pare că Jullien a crescut, dar ea a rămas la vârsta de 5 ani. Doctorul Marceaux i-a prescris niște medicamente, dar se pare că nu își fac efectul.

Jullien: Iar acum nu va mai sta cu mine. Știi, papa, era singura persoană care vorbea cu mine zi de zi. Oamenilor nu prea le place să vorbească cu mine. Încep să spun numai aiureli și nimeni n-are chef să mă asculte.

tatăl: Dar, Jullien, mie chiar îmi place să vorbesc cu tine.

Jullien: Atunci de ce ai plecat?

tatăl: ...am avut cancer laringian. [*d. Leclerc scapă ceașca de ceai pe jos*] Nu puteam să vorbesc, eram pe punctul de a muri, Jullien. Speram să plec și să uiți de mine într-un fel sau altul. Am vorbit cu mama ta și am convins-o să îți spună că tatăl tău a plecat înainte să te naști. Dar după moartea ei, mătușa ta ți-a spus tot. Nu știu dacă e un lucru rău sau nu. Îmi pare rău Jullien, dar la momentul acela, asta a fost cel mai bun lucru la care m-am gândit. Dar acum sunt bine, pot spune că m-am vindecat complet.

Jullien: Și de ce nu ai venit mai repede? Toți prietenii mei povesteau o grămadă de întâmplări cu tații lor. Și-apoi știi ce am făcut? Am început să inventez întâmplări cu tine. Am început să-mi creez un tată, așa cum l-aș fi vrut eu. Să vină acasă la ora 5, să mergem să ne plimbăm în parc, să mă învețe să merg pe bicicletă. În weekend să mergem la pădure să tragem cu arcul. Mama să ne aștepte acasă cu cremă de zahăr ars care ar fi fost preferata amândurora. Nu voiam să fiu ca toți băieții ăia care rămân fără tată și sunt pur și simplu confuzi față de tot ce se întâmplă în jurul lor.

tatăl: Nici eu nu voiam asta, Jullien. Dar tu nu vei înțelege foarte bine ce s-a întâmplat. Când vei fi părinte totul îți va apărea mai clar.

[*fetița apare și toți ceilalți se opresc; ea se așază pe jos*]

fetița: Jullien, să îți spun o scurtă poveste. Prietenul meu, Benjamin, mi-a spus odată: „Știi, tatăl meu a intrat într-un bar... și n-a mai ieșit niciodată de acolo. Mama l-a sunat o săptămână în continuu. Nu i-a răspuns, așa că mama s-a hotărât să nu îl mai sune. După o lună, a primit o telegramă că s-a înrolat în armată. Mama a plâns mult, dar eu nu prea înțelegem ce se petrece. Nu știam nici măcar ce e aia armată. După încă 3 luni, mama a mai primit o telegramă cum că tata a murit. Mi-a ascuns lucrul ăsta 6 ani. În timpul ăsta, mi-am inventat propriul tată, așa cum aș fi vrut eu să fie. Îmi imaginam cum venea de pe front în fiecare noapte, când dormeam, și mă săruta pe frunte. Când am aflat că a murit, aveam deja toate amintirile create și le-am purtat așa cu mine toți anii pe care i-am mai petrecut cu mama. Apoi pur și simplu l-am uitat.” Deci, Jullien, vezi tu. Să îți creezi propriul tată nu e chiar așa de rău. Nici măcar n-ai nevoie de adevăratul el prea mult timp. Singurul lucru de care ai nevoie e un început traumatic. Și-apoi poți să sperî că tatăl tău îți va vedea visele.

Maria IEVA

În visul necuprins

-Tu îmi trezești simțirea cu dezmierdări letale,
M-atingi ușor pe față, pe umeri și pe gât,
Ca fluturul ce vine să moară-ntr-o petală,
Să-i țină veșniciei o clipă de urât...

Tresar, târziu, e noapte și visul mă rănește,
Mă doare sărutarea ce-mi tremură pe sâni...

- Adormi la loc, iubito, visează și trăiește,
De ce tot vrei minunea din tine s-o amâni?

-Te desenez sub pleoape de mii de ani întruna
Și sete mi-e de tine ca de un Dumnezeu,
Ai coborât cu tine și marea și furtuna;
Cum să mă-ntorc în mine când eu nu mai sunt eu?

-Noi suntem două cercuri, dar unu-i dat să fie;
Hai, dacă vrei, cu mine, în visul necuprins,
Vom scrie împreună o nouă teorie
Și vom lăsa în urmă trecutul trist, învins!

Viu spre absolut

Lasă-mă, iubire, lasă-mă să-ți fiu
Ce n-am fost vreodată, ce nu știu că știu!
Lasă-mă să zbor viu spre absolut,
Să te port în mine ca la început.

Lasă-mă, iubire, lasă-mă să vin,
Lângă cerul tău vreau să mă închin,
Să-ți închin durerea, dorul ce mă arde,
Să-mi redai speranța dimineții calde.

Lasă-mă, iubire, lasă-mă să trec,
M-am uitat acasă, ca un biet zezec
Și mă strig de-o vreme, dar nu mă aud,
Chiar și mărul Evei mi se pare crud.

Lasă-mă, iubire, lasă-mă să fiu,
Să te port în mine și să știu că știu!
Lasă-mă să zbor, lasă-mă să merg,
Îți voi scrie versuri pe un aisberg...

În ochiul de poet

Acolo unde noaptea un început nu are
Și lebăda nu cântă, ea știe că te doare,
Te voi chema, iubite, în scenă vin irozi
Și-n ceasul nou al morții fugim printre schilozi.

Va dăntui măhnită în carnea de pe cruce,
Chiar Magdalena fiica și vântul din răscruce,
Și-n piept cu promoroacă va sta un biet ascet,
Să mântuiască dorul din ochiul de poet.

E vremea să ne-ntroarcem, pendula nu mai bate,
A amuțit în beznă la trei și jumătate
Și-am rezervat o lojă lângă un prinț regal,
De ce-mi vorbești de vise și-mi amintești de graal?

Pe drumul plin cu umbre valsează licuricii
Și simt cum alte vremuri au dat târcoale fricii;
Suntem aici, acum, în haine de lumină,
De ce privești prin mine, când eu te-aștept la cină?

Spre Ararat

Mi-am ridicat privirea să te-ntâlnesc, iubite,
Am revenit acasă cu dreptul de-a iubi,
M-au vânturat clepsidre în clipe infinite
Și m-am întors în mine doar pentru a zâmbi.

Am risipit și teama, nu mai cerșesc iubirea,
E dreptul meu prin legea lăsată de la Tata,
Chiar dacă zbor spre moarte, n-am sa-mi ascund trăirea
Și n-am să plâng în palme când viața strigă: gata!

Eu voi privi -nainte, nu-n stânga, nici în dreapta,
N-am să m-abat din drum, ca stânca mi-e credința;
Ne vom urma doar dharma și vom urca și treapta,
Acolo, pe-Ararat, ne-așteaptă biruința!

Răstignire

Nu mă chema, nu pot să îți răspund,
Eu nu mai vreau o altă răstignire,
Pe Golgota cuvântul e rotund
Și lacrima-i născută din iubire.

Pe crucea Lui stă Iuda spânzurat
Și Petru își privește rădăcina,
Trăim demult cu teama de păcat,
Dar pe retină răstignim lumina.

Ne înălțăm ca vulturii în zbor,
Purtăm sub unghii semne de la Eva,
Dar mama ne așteaptă în pridvor,
Cu un pocal ce ne conține seva.

Nu te mai chem, mi-am răstignit chemarea,
Pe crucea care-ți tremură în oase,
Un arc de curcubeu sărută marea
Și veșnicia nu-mi mai dă angoase.

Sens unic

Iubitul meu, azi-noapte te-am visat,
Mă sărutai pe pleoape c-un poem
Și-am vrut să îl citesc, dar ai trișat,
L-ai scris, așa, în stilul tău, boem.

Mi-ai așezat pe buze doar un vers,
Din alt poem ce aștepta la rând
Și-aș fi făcut, atunci, pe loc, demers,
De nu m-aș fi trezit din nou visând.

Și mă visam, și mă visam pe mine,
Pe strada veche cu un singur sens,
Că printre-atâtea biete figurine,
Trăim, visând, o dragoste intens.

Și cum visam poemul să-l gădesc,
M-am întâlnit c-un licurici și-o stea,
Și m-am trezit, și ce să povestesc?
Sub teii singuri viața mă trăia.

Din volumul „În sfârșit, fluture”, editura Absolut, 2016

Lucia PĂTRAȘCU

NOTE DE LECTOR de DUMITRU ANGHEL

Volumul *Note de lector - Recenzie și critică literară de întâmpinare* -, semnat de profesorul, scriitorul și criticul literar **Dumitru Anghel**, editura *Lucas*, Brăila 2017, cu o copertă expresivă realizată de tânăra Irina Anghel, este noua contribuție notabilă pe care autorul o aduce literaturii române, după ce în anul 2014 un volum de aceeași factură de critică literară, intitulat „O samă...de scriitori” prezenta cu generozitate în fața cititorilor, spre cunoaștere, numele unor scriitori și creațiile lor literare, aducându-i și în atenția revistelor de specialitate.

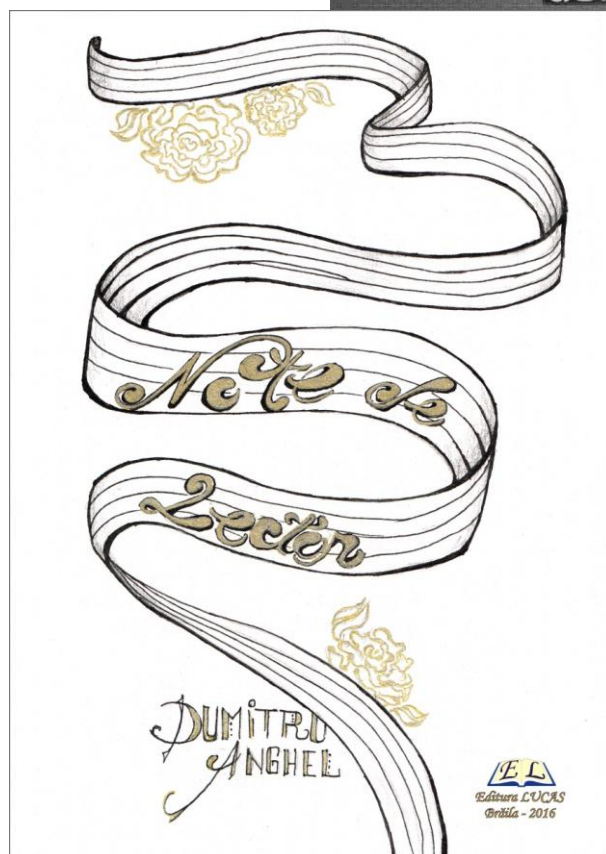
Scriitorul Dumitru Anghel este autorul mai multor volume de gen „*Portrete în aqua forte*” - 2004, „*Cetățeni de onoare ai Brăilei*” și „*Brăila muzicală*” - 2005, „*Portrete cu variațiuni pe contrapunct*” și „*Jurământul Euterpei*” 2006, „*Portrete în clarobscur*” - 2007, „*Reverențe critice*” - 2008, „*Recensa rediviva*” - 2010, „*Critică literară și muzicală*” - 2012, „*O samă de...scriitori*” 2014 și, în colaborare cu Adelina Pop, „*Anamorfozele lui Narcis*” - 2016, volume care exprimă observația fină a autorului cu referire la creațiile celor care au fost cuprinși în cronicile și avancronicile sale muzicale, cronicile de teatru și film și, desigur, recenziile de carte.

Dacă ar fi să ne referim la *critica literară de întâmpinare*, așa cum singur își intitulează autorul analizele pertinente pe care le face, este vizibilă dragostea și îngăduința pe care autorul o arată pentru cel ce a scris, dar mai ales pentru cel care citește „**pornind de la ideea că nu toți cititorii au un înalt grad de cultură, încât să priceapă subtilitățile criticului literar avizat**” (*Pledoarie pentru recenzia de carte*, pag 5), încercând astfel să păstreze proaspăt interesul pentru lectură al celor ce azi se bucură mai mult în preajma altor mijloace de informare culturală „**asaltul agresiv al calculatorului și al televizorului**” (idem).

Notabil este faptul că acest volum împacă dorințele tuturor, după preferințele lor literare, pentru că împărțirea textelor în trei capitole distincte **Critică și istorie literară** (cap.I), **Proză și teatru** (cap. II) și **Poezie** (cap. III), orientează cititorul în demersul său.

Capitolul întâi „**Critică și istorie literară**” aduce în paginile volumului nume de referință ale literaturii române: Nicolae Manolescu cu „*Viață și cărți*”, volum plin de „*Amintirile unui cititor de cursă lungă*” (pag. 9); Ilie Zanfir cu „*Romanul de analiză la Liviu Rebreanu*”, o carte cu „*aura și valențele unui catalog de referință din fișierele bibliografice ale marelui romancier*” (pag. 18) și Angela Baciu cu „*Despre cum nu am ratat o literatură grozavă – interviuri*”, trei autori și trei volume care, ele însele cuprind analize speciale asupra scrierilor confracților. Dacă mi-aș permite, aș spune că domnul Dumitru Anghel ne-a invitat astfel la o

Boem@ (96) 2/2017

critică a criticii unor critici renumiți...

Capitolul al doilea „**Proză și teatru**” cuprinde titlurile a șapte lucrări de proză semnate de scriitorii de literatură modernă Gheorghe Bacalbașa, Magdalena Iugulescu, Nicolae I. Nicolae, Mariana Viky Vartosu, Alexandru Mihalcea, Jenică Chiriac, Cătălin Lungu, și o recenzie referitoare la trilogia din „*Teatru*”, volum semnat de Ioan Bălan despre scriitorii Fănuș Neagu „*prințul metaforelor*” și Panait Istrati „*marele vagabond*” și „*privighetoarea Carpaților*”, soprana Haricleea Hartulary Darclée.

Capitolul al treilea, intitulat „**Poezie**”, este cel mai bogat reprezentat, cu o referință la *Antologia lirică „Poezii în cetate”*, fiind vorba de șaptesprezece poeți brăileni contemporani, truditoni pe câmpul înflorit al metaforelor rimate și un număr de douăzeci și patru de tiluri purtate de volumele de poezie ale unor poeți trăitori pe întreg arealul pământului străbun de la sudul nostru cu „*Versuri rătăcite în Balta Brăilei*” ale Violetei Craiu, trecând prin „*Clipa de un an lumină*” a lui Ioan Toderiță, cu suavele „*Empatii*” ale lui Paul Sân-Petru spre nordul ieșean sub „*Privegherile vulturului orb*” ale lui Emilian Marcu, cel sătmărean pentru un „*Gând îmbrățișând gânduri*” al Corinei Petrescu sau estul basarabean, unde, „*La marginea absolutului - Au bord de l'absolu*” alături de Victoria Fonari, ne întâmpină cu un „*Sfeșnic în rugăciune*” Traian Vasilcău. Și iată că, citând absolut aletoriu câteva din tilurile cărților de poezie analizate de către scriitorul și criticul literar Dumitru Anghel, nu ne rămâne decât să amintim și de condeiele tinere ce au pornit impetuos pe cărările scrisului. Codrina Codruța Tudoriu, o foarte tânără poetesă ce

(continuare în pag. 29)

**Giuseppe ROMANO
(Italia)**

Digitazioni

Assorto nei pensieri
vaganti nel nulla quotidiano,
come un lampo improvviso,
un'immagine sconvolge la mente
dal suo peregrinare irrazionale.

Due tazze vuote, asservite
a labbra desiose di ristoro,
immobili attendono lo scorrere
del tempo, osservando una madre
ed una figlia ancora da svezzare
intente a digitare electronici tasti.

Perse, nel labirinto dell'era digitale,
le parole strillate ai quattro venti e
dettate dal cuore, fiumi in piena
a fondere emoziuni inesplorate.

Divise dai tasti, madre e
figlia alienano parole,
abbarbicate a moduli lanciati
nei buchi neri della vita.

Dissolte nell'ozono
le complicità leganti.

Sisma

Non ho voglia
di vergare parole.

Il buio ha cinto
il rumore della terra
che, simile al cobra,
ha attaccato inatteso,
seminando la morte
tra angeli e cherubini.

L'attimo di un respiro
ed i silenzi, accompagnati
dalla luna argentata,
tramutati in lacrime amare.

La terra, ingorda di sangue,
protrae la sua stupida danza.

Le parole perdute nel nulla.

*Il 24/08/2016, alle ore 3,30,
un violento terremoto ha devastato
un intero territorio dell'Italia Centrale,
con epicentro ad Amatrice (RI),
provocando circa 280 morti e diversi feriti.*

Traducere de Livia MĂRCAN

Digitatii

Absorbit de gânduri
Rătăcitori în vidul cotidian,
ca o lampă improvizată
o imagine tulbură mintea
în peregrinarea sa irațională.

Două cești goale, savurate
de buzele dornice de înviore,
nemișcate iau drumul
timpului, așteaptă o mamă
și o fiică care trebuie să se obișnuiască
să folosească tastele electronice.

Pierdute, în labirintul digital,
cuvinte răsunătoare din cele patru de zări și
roștite din inimă, adevărate fluvii
să creeze emoții neexplorate.

Împărțite între taste, mamă și
fiică aliniază cuvinte,
fixate pe modulele lansate
în buclele negre ale vieții.

Se pierd în aer
cu complicitatea mânușilor.

Seism

Nu vreau
să înșir cuvinte.

Întunericul a incins
zgomotul pământului
care, asemenea cobrei,
a atacat în așteptare
semănând moartea
între îngeri și hervimi.

Clipa respirației
și a liniștilor, însoțite
de luna argintie,
strămutate în lacrime amare.

Pământul îmbibat de sânge,
părtaș la dansul lui stupid.

Cuvinte pierdute în neant.

*27.08.2016, ora 3.30
Un cutemur vioent a devastat un mare
teritoriu alltaliei Centralecu epicentrul la
Amatrice (RI), provocând circa 280 de morți
și numeroși răniți.*

Petre MANOLACHE**Lui Coriolan Păunescu**

Iubirea – vastă epopee
este rescrisă cu fiecare secundă
cu vis ori cu nebunia uitării,
e rescrisă de la capăt
cu propriul ei neastâmpăr.

E rescrisă, întotdeauna
de un diavol bănuitor, răscolit
de o neliniște apocaliptică
când fructele iubirii sunt răSCOapte
iar mâinile rămân fără timp
și devin atât de grăbite,
prinzând să fâlfâie ca aripile
ce zboară, învăluind chipul frumos,
de dumnezească fantasmă a cerului
în lume coborât spre lumina
începutului de veșnicie
pentru a întuneca nedumeririle

ce slujesc la facerea altor
și altor lumi, până dincolo
de lumea de-acum,
până unde sacrele semne prind
cuvânt, lacrimă și durere
rămânând învățatură tainică
și tainuite întoarceri la drum.

Fulger tăiat
începutul – dincolo de puteri –
un paianjen – în lampionul de cretă,
viteză – melcul fără beretă
un bulgăre căzut
pe diapazon –
domnul cadavru – un scut
cu blazon

C A S I N O (poeme)**Lui Simon Ajarescu - in memoriam**

Mâine se va întâmpla ceva
întotdeauna mâine se va întâmpla -
nici nu te gândești, nici măcar nu
intuiești ce va fi mâine.
Aceasta este mai adevărată decât
orice adevăr ar veni astăzi
la tine, ca să-ți spună cele nespuse –
mergi pe urma nemărginită
a întâmplării încă neîntâplate.

Ai calea ta
care nici măcar nu e calea
lui TAO,
care e calea destinului.
Dar află că nu-i
iar întâmplările fiind singure
au o nevoie a lor
de singurătate,
foarte departe de mizeria
singurătății ce te închide în ea.

Cum spune TAO
calea nu este scopul
nici destinația nu există
decât în afara fragmentului
tău de viziune
unde se pot regăsi valențele
unei alte dimensiuni
a respirației tale universale.

* *

*

Nu închide cu patimă ușa,
las-o deschisă spre vasta
libertate a viziunii.
Respiră larg năvala îmbelșugată
în protuberanța unde se
reînnoiesc potecile,
pe unde ai mers acolo
unde sfânta neîntâmplare
își tăia venele
spre surprinderea astrului orb,
mereu nevoit să vadă
că nu se poate vedea.

* *

*

ORA DE MELANCOLIE

Rătăcit în visare
întâlnesc nebunia credinței –
imensa priveliște
a gândurilor –

nu sunt tentat
de disproporția
dintre atâtea dorințe -
toate mă părăsesc
la răscrucea lacrimilor.

*

Învățătorul îmi răcorește
fruntea cu sângele său –
îmi curge roșie rouă
peste priviri –
sufletul lui este în mine-
nu am altă cale,
prieten îmi e
doar gustul singurătății.

*

Ah, durere,
cât de tulbure ești –
ah, prunc nevăzător,
arată-mi lumea ta
să te pot vindeca...

*

Și tu, femeie,
sâmbure amăru de migdal –
în aura ta sunt:
m-ai născut din necunoscute neliniști
frumosul tău chip urmează,
chipul meu

(continuare în pag. 29)

Marilena VELICU

PLÂNGE-O LACRIMĂ

Luna varsă lacrimi grele
De sub cerul gol de stele,
Colți de noapte sparg vitrina
Care-i poartă-n suflet vina...

Și mă plouă cu suspine
Noaptea rece care vine
Nechemată, ne-ntrebată,
Chiar de-i poarta încuiată...

Îmi leg pasul de-ntuneric
Și alerg nebună, sferic,
Pe un drum plin de noroaie
Sărutând un strop de ploaie...

Cad pe umeri cu durere
Nori de noapte în tăcere,
Și sub pleoapele opace
Plânge-o lacrimă...și tace...

SUB GEAMUL TĂU

Frumoasă toamnă ai la geam,
Și ploaia gri se scurge-n ram,
Sub ochii tăi pierduți în neant...
Ce dulce zâmbet de amant...

Privești o frunză, nu clipești,
Nervurile i le citești,
Și parcă simți ceva ciudat...
E versul meu... puțin codat...

Era o toamnă... nu demult...
Când îmi plăcea să te ascult,
Te-aș asculta dac-ai vorbi
Și frunzele nu mi-ai zdrobi...

Dar plouă iar în gândul tău,
N-au rost părerile de rău,
E toamna mea și tu n-ai loc...
Sub geamul tău prin bălți... mă joc.

ÎMPĂRȚIT DEGEABA-N DOI

Plouă iar, necontrolat,
Tună scurt și sacadat,
Fulgerul mi-a amintit
Că-ntr-o ploaie... ne-am iubit.

Plouă rece și smucit
Geamul surd și aburit
Nu mi-aude plânsul sec
Nici oftatul... din înec...

Plouă din adânc de cer,
Enigmatic și lejer,
Lacrimi crude-alunecând
Pe-un obraz veșnic flămând

De sărut nesărutat,
De iubire derutat,
Și de-un dor pierdut în ploi...
Împărțit degeaba-n doi.

DEȘI MĂ DOARE RĂU

Mă doare începutul fără tine
Din prima zi a unui an complet,
Cu rătăcirii și scâncete feline
Îmi caut alinarea în balet.

Cunosc și jocu-n care mi te dăruie,
Tăcerea ta-i un incitant atu,
Castelele de jar tu mi le năruie
Și nu mă mir, e doar un deja vu.

Nu spui nimic, nimicul te-nconjoară,
Durerea ta-i în versul meu alint,
Și totuși parcă-ar fi întâia oară
Când te implor, mai toamnă-mi un absint

În cupa ruginită de tăcere,
Să uit că ochiul tău e-n tot ce fac,
Și știu, și simt pe frunte-o mângâiere
Deși mă doare rău, eu tot o plac.

Valentina BECART

TE-AM REGĂSIT PRINTRE SUNETELE ABIA PERCEPTIBILE...

Poetul Ioan Gheorghiuță (pseudonim literar Ion Caesarion) s-a născut în localitatea Grindu, județul Tulcea. Această zonă, aflată în apropierea Deltei Dunării, a avut o influență benefică asupra actului scrierii, aceasta (Dunărea) devenind un fel de rudenie, de suflet apropiat.

"Mă-ncuscrisem cu Dunărea / rășchirându-mi fruntea / brăzdată de cute albastre..." (**Mă-ncuscrisem...**). Se pare că, inevitabil, și Muza a fost (este) fascinată de aceste locuri, întâlnindu-se, adesea, cu poetul, într-un gând transcendent, acolo unde „Transpoezia” primește lumina cea mai suavă, cele mai calde tonuri și sonorități.

Ioan Gheorghiuță a publicat în diverse reviste de cultură, în antologii. A adus în lumina tiparului mai multe volume de poezie. Amintim câteva: "Ora de identitate", poezii, ed. Porto Franco, Galați, 1993; "Emigrantiada"-poezii, ed. Harvia, Tulcea, 2000; "Undeva la poarta raiului", poezii, ed. Ex Ponto, Constanța, 2010; "Solzi de primăvară"- poezii, ed. Ex Ponto, Constanța, 2012 etc.

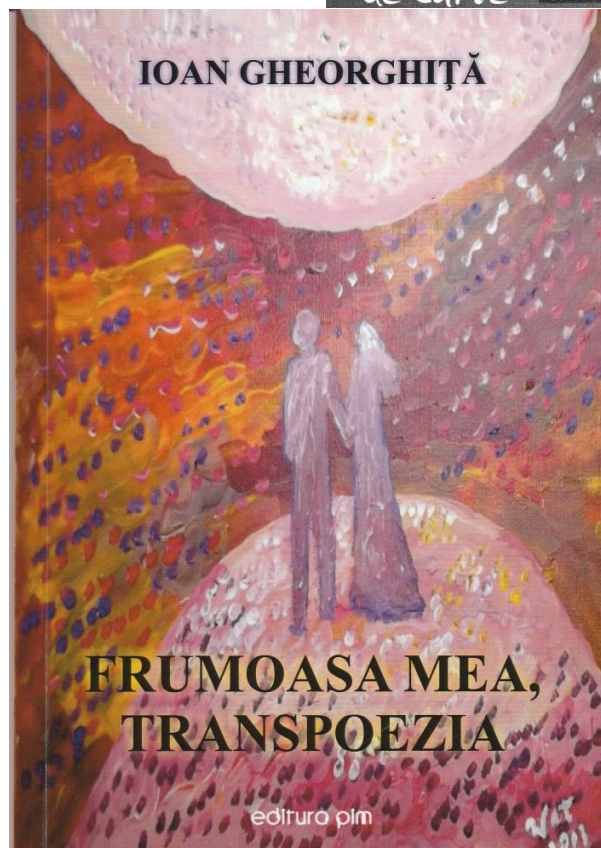
Acest proaspăt volum, "**Frumoasa mea, Transpoezia**", apărut la editura PIM, Iași, 2016, definește un poet matur, exersat, un poet care are conștiința harului său poetic.

Și iată ce ne spune Mioara Băluță (Bacău): „Poezia lui Ioan Gheorghiuță se remarcă printr-un cumul de secvențe lirice, uneori copilăroase, alteori meditative, determinând astfel ținuta armonioasă a unui volum reușit.” Sau: "Secvențele sale literare ne arată un lirism al cuvântării, remarcat de Laurențiu Ulici, Constanța Buzea, cu mulți ani în urmă, și de Magda Cârnci (pseudonim Magdalena Ghica), de care autorul pare mai mult decât apropiat. Surprinde, în acest ansamblu, adâncimea de implant a programului filosofico-mistico-poetic al ambilor, interiorizat, asimilat, până la ultimele interstii ale textului"... (Prof.univ.Asoc.Pompiliu COMȘA).

De ce Transpoezia? Acest termen, mereu nou, folosit de Ioan Gheorghiuță, subliniază faptul că, dincolo de orice, trăirea poetică capătă străluciri de diamant, atunci când este îmbrăcată de metafore stilizate, când transcende spațiul prozaic, instalându-se în "*palma universului*", vechiată îndeaproape de cel "*de-al treilea văz*"...

Întâlnim în acest volum un amalgam de stări schimbătoare, de la reverie la tristețe, o vastitate a semnificațiilor aflate într-o continuă confruntare cu aparențele, o lirică dezinvoltă, elanuri nostalgice care sunt temperate de reflexia intelectuală. Atunci când sentimentele nu-și găsesc conturul, adâncimea frumuseții, deoarece erau "*înjumătățite*"... venea un "*duh*" care-i șoptea la ureche: „*Desfă sunetul / în mii de părți egale / și vei fi/ precum fericirea numerelor pare / precum nefericirea numerelor impare, / precum infinitul / din sine însuși...*" (**Precum infinitul**).

Poezia este locul unde arhitectura sufletului devine inepuizabilă. În spațiul contemplativ, înflorește imaginația într-o infinitate de forme și culori. Toate aceste momente revelatorii, însoțite de o intensă trăire, îl determină să-și pună întrebări, să caute răspunsuri care să-i aducă frântura de liniște. Și iată ce ne spune poetul: "*acum înțeleg bătaia inimii mele / în imensitatea văzduhului /*

cuvântător -/ câmp de vise, / gânduri călcate-n / mii de isoscele, / acum, când / Soarele încearcă să apună / pe brațele lungi / cât razele din priviri, / acum înțeleg / nefirescul din mine, / nenăscutul / din care aș vrea să evadez, / în care mi-e greu să renasc." (**Acum înțeleg**).

Să fie deznădejde, să fie înțelegerea aceea din urmă... că nimic nu durează o veșnicie, că orice geometrie se închide în conul ei de umbră și resemnare? Ce se va întâmpla cu muntele și cu Sisif? Cine va mai trudi, zi și noapte, cu speranța că și zădărnicia este o cale a devenirii. Să devii, ce?... Și poetul se vede un punct insignifiant în imensitatea văzduhului, bătuit de teama revenirii în același "*cerc istovitor*".

Concretul, în poeziile lui Ioan Gheorghiuță, capătă nuanțe străvechii, eterate, compunându-se din nostalgia unei lumi abia tangibile, dincolo de grosierul materiei, de realitatea imediată, căutând cu ardoare, o viață a sunetelor, a culorilor, fiecare gând fiind "*despărțit de umbre transmisibile, / împărțit de lumini lacome, / ...*"

Iată câteva expresii reverberante: "*o oază mă căuta-n privire*"[...] "*ploua frumos / cu gânduri, cu vocale / rostogolite-n frunzele de cos;*" "*brăzdată de cute albastre*" / [...] "*de-atâtea iluzii îmbujorate*" / [...] "*vocea ta / ca o fântână / cu ochii rotunzi, / limpezi, cu ochii albaștri*"...[...] "*sentimentele vorbesc în șoaptă, / uneori se aud, alteori nu, / zboară printre ciocuri roșiatice – razele dimineții*"... Pentru a nu tulbura zborul gândului, totul se petrece în "*șoaptă*" atunci când "*tristețea se scurge*", fără opreliști, "*prin nervurile nopții*".

Privind "*linia vieții*" poetul simte cum este

(continuare în pag. 27)

cuprins de un sentiment straniu, cum este învăluit de „gândul neliniștit și dual al singurătății...”, oricât de indiferent ar dori să rămână „la zgomotul indestructibil al secundarului”. Dar cum e posibil, se întrebă acesta, „ce înseamnă această schimbare în cămașa timpului”, tocmai acum, acum „când iubirea îmi inundă aorta”. Timpul, silențiosul timp se strecoară în toate, uneori pare că obosește, că „nu mai are curajul de a fi zbor, / ci doar câteva calcule despre vis”.

Mulți și-au făcut calcule, și-au făcut vise. Unele au prins contur, au rămas să ne încante privirea, să ne mire..., altele s-au spulberat într-o tresărire a clipei. Revenind la timp... poetul se întreabă ce s-a întâmplat cu „înscrisurile lui Leonardo Davinci”, dar cu „sacrificiul lui Manole”? Răspunsul vine chiar de la Ioan Gheorghită: „poate ar trebui / să le reinventăm penele, / să reluăm operațiile / de la un anumit punct / cu însemnele inimii...” (Zborul).

„Omul a simțit mereu nevoia să ofere un sens fenomenelor naturale care i-au condiționat existența. Le-a interpretat, le-a dat un nume și le-a găsit o explicație. Astfel au luat naștere miturile, legendele și basmele, care au format o legătură între om, relațiile sale cu natura și fenomenele inexplicabile, considerate, deseori, magice.” Legenda face referire totdeauna, la timpul trecut, mai apropiat sau mai îndepărtat.

„legendele care mi-au udat fruntea / cu mii de ani înainte, / cu mii de ani după”... și toate trecute prin tășul ascuțit al memoriei care-și caută o rădăcină, un adevăr: „că eram un sabin, / apoi un apropiat al aceluiși sabin / care nu știa decât / câteva cuvinte/ precum / ”Deceballus per Scorilo”..., apoi am devenit o legendă / mult mai înroșită de soare, / și mult mai citită / de malurile iluminate ale timpului...” (Legendele). Și tot poetul ne spune că „ne roteam neștiind/unde am putea ajunge așa,/ până mai ieri, /...”

Parcursul „omenirii” și toate transformările apărute în decursul vremii sunt redată într-o exprimare metaforică, de mare subtilitate, esența gândirii punând în lumină rafinamentul stilului.

Când balanța se înclină spre ziuă, acea zi difuză, în necunoscuta sevă a trăirilor își făcea loc jocul de-a iubirea. Nimic fără iubire! Aceasta să fi fost porunca divină? În poemul (Vino...) există o chemare delicată către iubită, chemare izvorâtă din zona cea mai tainică a sentimentului, din sunetul mirific al existenței.

„Vino în colțul / îndepărtat al mirificului, / cel care se naște / din propriul gând, / din propria imaterie, / din mirosul plutitor/ al dezdăcinării, / vino în brațele / nemaiîntâlnite cândva, / brațele semicercului, / solidificate în gusturi/ nepieritoare, / vino în această chemare / ce nu se va pierde / printre embrionii / străvezii / ai sorții...” (Vino).

La „marginea nopții” poetul își vede iubirea crescând, deschizându-se asemenea florilor de nufăr: „și îți numărăm visele / îngrămădite / pe pieptul ascuțit / ca o lance / a arcuitei dorinți, / doar îți vedeam iubirea, / pașii îmi clătinau/ sfoșenia / ca o scânteie / în liniștea cubică / a preainaltului / cuvânt...” (Îți vedeam iubirea).

În momentul în care clipele se dezmoșteau, gândul, „despărțit de umbre transsensibile” și „împărțit de lumini lacome”, își caută drumul printre cuvinte, poetul așternând pe hârtie imnuri pentru iubită, pentru iubire. Descătușându-și sufletul din „rosturile” banale ale orelor „înfipte adânc / în

visele cele mai limpezi”, acesta își încearcă zborul în acea libertate aflată deasupra tuturor lucrurilor, râvnind la o iubire spiritualizată, elevată.

„voi scrie un imn / pe pânțele tău, iubit, / cu litere vii, mișcătoare, / majuscule fierbinți”... (Voi scrie un imn).

Sau: „în brațele timpului / îmi încredințam / dragostea întreagă...”

Dar, într-un târziu, spune poetul „am să râd / de mine / până când pașii / mi se vor lipi de zorii zilei, / până când dragostea / mi se va disipa / în propria ei dragoste...” (Am să râd...).

Chiar dacă timpul este neprietenos, am „să-ți cuprind / toată iubirea / în palmele scobite”... gândindu-mă că „timpul/ ar avea mai multe fețe netede și ascuțite / ca și cum ar fi / un râu alunecos, / poate tulbure în adâncime, / poate mănios la suprafață”... (Asemănare).

Însingurat, în nopțile senine de toamnă, când „numai cântecele de sub coajă / își adaugă tăcerile tot mai prezente / în aureolele plumburii / ale dragostei...” (Toamnă), tu, poetule, făceai „cuvintele / să se înmulțească, / să tresară / precum tainele vântului...” (Buna-Vestire).

Între două „respirații ale adâncului” poetul se întreabă dacă nu cumva „schimbul acesta continuu/ între mine și timp/ e un compromis,/ ceva extrem și duplicitar...” (Cred). Și, în timp ce îmi „desfăceam lacrimile / nestingherit / de tăcerea ireală / ce săpa adânc / pe o frunză de aer, / pe o frunză verde de asfințit...” (Desfacerea lacrimii), eu, cel ce-am tremurat într-o fla-cără, într-un „trup și suflet deopotrivă”, cu râvnă, întristare și mirarea aceea fără de țărături... încep să-mi „caut identitatea / și vă-ntreb pe voi, necunoscuților / dacă ați văzut-o cumva, / te întreb, vântule / dar cuvintele tale / au prins rădăcini adânci / în seara tristă, știută / numai de tine însuși...” (Îmi caut identitatea).

Poetul Ioan Gheorghită, având un acut simț al transparenței lucrurilor, urmărește obținerea de efecte stilistice, prin alăturarea, uneori, a unor noțiuni contrastante care stăruie în vâltoarea fanteziei și imaginației. Fastuoasa domnie a imaginarii răscolește „prin propria imaterie”, jucându-se cu tot dicționarul de forme..., „escaladând printre cuvinte”, astfel că „am rămas cu literele / înfipte adânc în memorie / până când am găsit calea / către noi înșine...” (Eu am spus verde...). Invitația pe tărâmul „Frumoasa mea, Transpoezia” este incitantă, cititorul fiind tentat să facă o incursiune în acest spațiu poetic și să descopere mesajul poetului, ”bătăile inimii” într-o metaforă esențializată, cu nebanuite deschideri spre varietatea sensurilor.

Mihai VINTILĂ

Dumitru Anghel, Note de lector

Dumitru Anghel crede că are vocația unui constructor. Dumnealui construiește cu migală recenzii și cronici de critică literară de întâmpinare mânat doar de iubirea de cărți. Nu dorește premii, nu caută să fie criticul literar al zilei. Se mulțumește cu bucuria de a ști că prin cuvintele sale a putut să facă o carte prietenoasă pentru un cititor. Astfel cititor cu cititor, carte după carte a reușit să adune o impresionantă colecție de cronici literare. Este de-a dreptul uimitor cât poate citi și comenta acest iubitor de literatură. Îl socot de departe ca fiind cel mai generos și mai profesionist cititor din zona de sud est a României. Dumitru Anghel nu citește o carte, el o dezvăluie asemenea unui maestru bucătar care îndepărtează fiecare coajă a unei cepe pentru a ajunge la esență. Astfel face și domnul Anghel numai că rețetele sale nu ne bucură papilele gustative ci neuronii oboșiți de atâta nesfârșită tranziție.

Am descoperit ca să spun așa rețeta domniei sale. În primul rând citește integral. Este aparent banal să spun asta dar uneori dacă sunteți cititor feroce, ca dumnealui, nu poți să nu remarci că operele parcurse sunt inegale, unele bune, altele mai slabe. Îți trebuie deci o acribie literară pentru a parcurge unele lucrări. În general știu că nu scrie despre cărțile pe care nu le găsește demne de a fi prezentate dar sunt sigur că uneori, mai întâlnește și pasaje care poate îl obosesc nu pentru că nu ar ști dumnealui să citească ci pentru că pur și simplu unii autori scriu prost.

Ei bine, Dumitru Anghel nu se lasă, nu pentru el ci pentru cărți. Crede cu tărie în imaginea completă a unei lucrări indiferent dacă ea este semnată de Nicolae Manolescu sau de un scriitor mai puțin cunoscut.

Afirmam că am descoperit rețeta lui Dumitru Anghel. O prezint succinct ca pe o descoperire demnă de urmat poate și de alții. Pornește cu citirea integrală a volumului pe care dorește să-l comenteze. Citirea nu este una simplă ci uneori poticnită de notațiile pe care le face referitor la unele expresii, poezii, afirmații ale autorului pe care apoi se bazează construcția cronicii. Pune apoi, pentru ca cititorul să fie cucerit, și o mică introducere unde face o prezentare literară a scriitorului. Această găselniță practică de Dumitru Anghel face ca și cel mai necunoscut scriitor să aibă prin intermediul acestei prezentări o fărâma de glorie literară. Nu insist asupra tehnicii de comentariu dar vreau doar să punctez că scopul este de a îndemna la lectură, de a descoperi frumusețea literaturii, de a face cititorul să caute cartea pentru a descoperi singur dacă Dumitru Anghel a văzut filonul de aur sau doar a dezvăluit într-o formă atractivă doar o delicioasă îmbucătură. Erudiția cronicilor semnate de acest critic literar nu ar fi completă dacă nu ar avea acea picătură de muzică. Ea se îmbină

armonic pentru a crea o stare complexă. Astfel, prin comparație, de cele mai multe ori putem să și auzim ceea ce face ca simțurile noastre să fie profund asaltate de senzații. E un risc pe care Dumitru Anghel și-l asumă conștient ca un bun cunoașcător al muzicii clasice. De altfel chiar debutul său literar l-a constituit o cronică muzicală din revista *Contemporanul*. Problema la care dumnealui pare a nu se fi gândit este aceea a afonilor muzicali și uneori printr-un paradox al sorții astfel de persoane sunt devoalate și ca afoni literari.

Note de lector vine să construiască în aceeași direcție amintită mai sus. Coperta întâi deși pare a fi o joacă de copil este una cât se poate serioasă și este dedicată bunicului chiar de nepoata Irina Anghel care astfel arată că uneori așchia a doua poate fi mai aproape de un trunchi literar.

Volumul este structurat pe trei capitole mari. Astfel primul este dedicat criticii și istoriei literare, al doilea abordează proza și teatrul iar ultimul este al poeziei. Aceste capitole nu sunt egale și nici nu aveau cum să fie. Primele două sunt mult mai mici în comparație cu ultimul. O explicație ar fi și volumul cărților care apar. Avem în zilele noastre o inflație de poezie și deci chiar matematic dimensiunea este justificată.

Pledoaria care o face pentru recenzia de carte confirmă notațiile noastre despre obiectivul volumului. Trebuie să remarcăm observația autorului în ceea ce privește aplecarea sa mult mai atentă și cu un scop bine determinat făcută asupra debutanților. Ei în opinia lui Dumitru Anghel au cea

(continuare în pag. 29)

mai mare nevoie de astfel de cronici iar criticul nu este la prima încercare de acest fel.

Astăzi când multe volume apar cu greșeli inimaginabile este de-a dreptul îmbucurătoare calitatea acestuia unde nu am găsit nici o literă greșită, nici o virgulă pusă aiurea. Era de așteptat asta pentru o carte a un critic literar dar misterul s-a devalat când am citit corectorul-doamna Silvia Anghel. Cum s-ar spune un critic literar are nevoie de un *spate* mai critic ca el însuși.

Acest volum se alătură colecției de cărți reprezentative ale literaturii brăileane semnate de Dumitru Anghel. Nu vreau să dezvălui toate numele asupra căreia se apleacă pentru că unde ar mai fi farmecul citirii acestui volum dacă ai ști ca scriitor că esti prins în acest insectar. Totuși, pot da câteva nume așa, doar pentru a incita: brăileni precum Gheorghe Lupașcu, Jenică Chiriac, Ion Bălan, Lucia Pătrașcu, Alexandru Halupa, Vasile Mandric sau gălățeni precum Zanfir Ilie, Paul Sân-Petru, Ioan Toderiță sau cunoscuți autori precum Nicolae Manonescu sau Emilian Marcu. Indiferent de nume cronicile sunt tratate cu aceeași seriozitate pe care vă las să o descoperiți singuri.

[Dumitru Anghel, *Note de lector*, Brăila, editura Lucas, 2016, 224 pagini]

(urmare din pag. 22)

„**dovedește o matură și spectaculoasă maturitate lirică**” (pag.215) în volumul „**Sgraffito**” și Cristina Vasiliu cu volumul „**Suflet de stea**” care „**are propriile nedumeriri, are întrebările ei...**” (pag. 222), după cum ni le prezintă cu multă căldură și încredere autorul acestui volum.

Citind acest volum, întâlnim un lector (cum singur se autodefineste!) de marcă, care ascunde sub mantia *notelor* sale un critic literar riguros, atunci când, cu acuratețea și precizia unui exeget, se referă la scrierile analizate în primul capitol, precum și la cele ce aparțin unor scriitori consacrați. Dar și un critic generos când se raportează la scriitura mai puțin definită, pe care o îngăduie (*este loc sub soare, pentru toată lumea!*), pentru că o privește cu ochii celui care știe că de sub condeiul șovăielnic de astăzi, între paginile cărților citite, oricând, mâine poate răsări *floarea albastră* a creației pure.

Note de lector, semnat de scriitorul **Dumitru Anghel**, un volum ca o *carte de învățătură* pentru cei care vor dori să cunoască numele și personalitatea unor scriitori români contemporani, titlurile cărților apărute și maniera în care aceștia înțeleg să facă literatură.

e o scânteie acolo
cu aripi colorate
ea stă în genunchi,
rostește ceva neînțeles,
cum ar fi poezia
icoană ce i se arată,
treptat despodobindu-te de uiere.

Lui Apostol Gurău

Strângi în viața ta, tot strângi
nimicuri ori dureri fabuloase
uitând să râzi sau să plângi
fără să-ți pese de zdrobitele-ți oase.

Aduni ca avarul aduni
banalități, sentimente,
și le împrați la nebuni
ce nu înțeleg cum absente

fiind armoniile tale mai pot
suferi altundeva, neîmpreună,
cum vermii se întorc și mai rod
ultima lor coajă de lună.

Săruți zugrăvirea acelorași sfinți
doborât de amăgiri și de trudă
până-ți scrâșnește steaua-ntră dinți
după o clipă de rătăcire zăludă.

Desenezi pe nisip cu piciorul
continentul pe care nu-l vezi
iar diavolul vine și trage zăvorul
sfărâmandu-ți și scaunul pe care te-așezi.

Desenezi după același străvechi decalog
toate mahnirile, toate poruncile
de la scânteia oarbă la gândul olog
mereu anevoioase ca muncile.

spargi piatra, n-ai nicio milă
te afli în ea și lovești disperat
până te întâlnești cu tine în silă
că nu ai găsit ce-ai sperat.

Lui Petre Rău

Înainte, tot înainte
aleargă o idee fierbinte
și n-ai cum s-o prinzi
s-o pui să-nflorească-ntră grinzi

s-o iubești, s-o veghezi
să fie zeița în care mai crezi.
Însă nu-i zare, nu-i zare
dincolo de ea e un pom care moare

unde se zbuciumă, ard și reînvie
fulger ce zburdă-nainte de-a scrie,
acel poem înalt, zburător
pe conturul cald al negrului nor.

Vasile Dan MARCHIȘ

ÎNCERCAREA CEA MAI GREA

Arde în mine
arhiva de rugăciuni nerostite
Scriu parcă
mă debarasez de materiale inflamabile
Scriu parcă
mă dezbrac de haine cuprinse de foc.

Prin cuvintele de foc
sau prin focul de cuvinte,
inima este mai mult decât un pompier.
N-au stins
nici nu sting pompierii cu apă
câte cuvinte a stins
și stinge inima cu sânge...

Toate cuvintele ard!
Cum să mai scriu astfel...?
Văd gramatica destinului
ca pe un foc cu ardere completă

Prin arderea completă a cuvintelor
nu mi-a rămas cenușă,
nu mi-a rămas fum.
Cum să mai scriu la modul elementar.

Arde în mine
arhiva de rugăciuni nerostite.
Sunt ca un preot lipsit de cuvinte
care săvârșește slujba prin semne

AȘTEPTARE

Doamne de sete și dor
tot ce mișcă am confundat cu tine
până și izvoarele
Și te-ai ascuns în rai să uiți de mine
când am confundat cu tine soarele

Ridică Doamne sentimentul meu
la puterea ta
Ca pe toți compatrioții
să-i pot alinta

Ademenindu-mă spre tine
să-mi perfecționez zborul
cum prin înviere mi-ai estimat
tinerețea și dorul

NINSOAREA DE IERI

Experiment fără strategie
ca zborul pufului de păpădie...
Fulgii căzând
fără temeii, fără rând
par a fi manifeste

sau teste plagiate, promovate din orgoliu
sau indulgență
dar trecuți în insolvență
că-i doar o mascaradă
a anotimpului care a intrat în istorie
neavând acoperire pe zăpadă

GEOGRAFIA FĂRĂ CUVINTE

Doar zăpezile veșnice care
sunt mai vechi decât istoria
nu pot fi încadrate în aceasta
deoarece
despre zăpezile veșnice
nu s-a putut spune niciodată nimic în plus
de ceea ce sunt astăzi...
Geografia prin ce nu poate fi schimbătoare
sau înșelătoare ?
De la o zi la alta,
Pământul poate fi umed sau uscat;
apele pot ieși din matcă sau seca;
plantele pot fi verzi sau uscate,
însă zăpezile veșnice au fost întotdeauna
și sunt de asemenea reci
și unice prin alcătuirea care
n-a înșelat așteptările...
Geografia fără zăpezile veșnice
se poate menține viabilă doar
punând în plan cimitirele
când acestea
sunt etalate prin simple imagini
fără a fi prezentate în cuvinte
fiindcă atunci ar părea istorie...

MEDITAȚIE EXTREMĂ

Într-o vreme pe când
îmi controlam cu pixul
poziția și fizionomia, adică scriam,
convins că
doar scrierea mea continuă
este virgula credibilă
între mine și lucrurile neînsuflite,
credeam că muza mea îmi face feste,
auzindu-l prin ea
chiar pe Dumnezeu spunându-mi:
" Stai o clipă în locul meu ! "
-Eu ? am răspuns uluit în surdina Domnului.
Nu sunt vrednic de așa ceva Doamne!
" Ba da ,a spus Tatăl Ceresc,
Eu am multe locuri:
La munte,
la mare,
în câmpie,
la hotare,
locuri în care trebuie să fac ceva..
În locul pe care te-am pus,
îmi găsesc arareori clipele de răgaz ,
Deci, oricine ba chiar și tu
poți sta sta în locul meu
atâta timp cât nu ți se cere să faci nimic..."

Lidia GROSU

CELEST MISTER

Dedicată poetei Shanti Nylaia

Emoție sunt toată când mă chemi
 Sub aripa plâpândă a privirii
 Supuselor iubiri în care,
     ghem,
 Se strânge timpul din tot trupul
     - fire
 Și pandantive de lumini colore
 Tăcerea de coral o-mpodobesc
 Sinceritatea lor deșteaptă ore
 Și-n noi... Auzi cum strigă nefiresc
 Un freamăt inimos care ne doare?
 E tot mai scump acest făgaș-reper
 Nimic, se pare, - pură întâmplare -
 Suntem mister scris de-un CELEST mister
 Ești ceea ce-mi doresc să fii:
 Ești TU pentru o lume-ntreagă
 Și pașii lini, ușori, zglobii
 Sunt verbe în lumina largă
 Din ele mă-nfirip cât pot
 Să mă mai doară când nu doare
 Un anotimp ce are tot
 Prin pasărea înălțătoare.
 Mă-nscriu pe el boltă albastră
 Seninul să ți-l protejez
 Ca să te simți a lui crăiasă
 Când piste noi repaginezi...

NESCRIS POESIS PAGINAT

Sublimă, tinerețea ta,
 E-un orizont plin de candoarea
 Unui apel - din dragostea
 De-a declanșa descătușarea.
 Și nicio vină! - Peste pagini
 Ești aer scris de zbor din zbor
 Și muști cu gura lui din margini
 Să-oprești un timp fermecător...
 Azi răsfoiești o neuitare,
 Culegi din râvnă-a ei sclipiri
 De-a fi un dor de sărutarea
 Luminii, pe al cărui fir
 Ești zbucium acostat de îngeri
 Ce-ți prinde-albastrul nevisat
 Și-n infinituri de atingeri
 Ești simț de drag pe ele-axat.
 Nescris poesis paginat
 De a destinului văpaie,
 Ești nod sentimentalizat
 De raze-a soarelui-răsare

AL LUMII ZILIER

Petală de gând luminos, te ating
 Și te înfășor în recunoașteri,
 O orchestră-a fulgilor, pe ring,
 Angajez - să-ți cânte de renașteri.

Zurgălăi din stări fac să răsune
 Vocile din casa părintească...
 Ești copilul care poartă-un nume
 Scris de-un sfânt pe pagina cerească.

Cine ar justifica minunea?
 Gândurile noastre, dulci căderi
 Se ridică-n ceruri și se-adună
 Glas de taină... Al lumii zilier...

INOBEDIENȚĂ

Votăm cu paradisul
 condamnat la moarte
 vămile cerului le vom transcende
 bine-merci
 că avem conștiința... împăcată
 posibil, cu visul urât ce va continua
 să ne mutileze imaginea
 fără drept de recurs.

scump de tot ni se dă paradisul pe Terra
 dreptul la viață îl avem fiecare,
 dar uităm de obligațiune –
 trezirea din somn...

FĂRĂ VIS

Când râdea de visele confrăților săi,
 le fura din speranțe, din zbor
 nici cătuși de-aproape de stofa aleasă
 a ființei de visător.
 Regretele? Fără drept de apel pe un gol.

Deriziunea, știut lucru, e pedepsită:
 din nerozie un dar se face respins
 înainte de-a fi obținut
 ...Dumnezeu îl lipsise de-acest meșteșug:
 Nici murea, nici trăia...
 Benevol acceptase pe lume un jug...

În viață, e bine să vezi
 periodic imagini în roz
 să simți cum,
 desprins de pământ, te înalți
 și înveți pe de rost căutarea neliniștilor
 ce pretind că ești unul de-al lor.

rămas repetent, lecția o vei asimila
 acum sau niciodată:
 fără vis, ești omul cel mai sărac
 pe care l-ar fi cunoscut omenirea vreodată

Ionela Luisa BEJAN

Dansul ielelor

Motto: Puterea nu înseamnă forță, ci cuvinte.

Marcus pășea încrezător ca întotdeauna, cu fruntea ridicată și cu privirea pătrunzătoare.

Părul îi era ciufulit ca de obicei, dar nu își prea bătea capul cu asta. Se bucura de o enormă încredere de sine și avea și de ce. Marcus era frumos și avea darul de a vorbi în public fără a întâmpina dificultăți, lucru ce reușise să îi aducă o enormă popularitate în școala gimnazială. Îi plăcea să fie înconjurat de cât mai multe persoane, să fie apreciat, laudat. Așa era el.

- Marcus! Hei, așteaptă-mă!

Băiatul se opri pentru a o aștepta pe prietena sa, Elena. Fata îl ajunse din urmă cu ușurință. Îl fixă cu ochii ei mari, albaștri dorind parcă să afle cele mai ascunse taine ale sufletului său.

- Unde te duci? îl întrebă fata aranjându-și părul ce i se ciufulise.

- În pădure.

- Marcus, sper că nu este vorba despre...

- Ți-am spus, chiar le-am văzut, o întrerupse băiatul. Nu a fost doar imaginația mea, Elena. Erau reale.

Marcus începu să meargă din nou cu pasul său vioi fără să bage de seamă privirea îngrijorată a fetei.

- Nu am spus că nu erau reale, începu Elena mergând încet alături de el. Te cred, dar nu mi se pare în regulă să te duci atât de des în pădure. Dacă ți se întâmplă ceva rău?

- Ceva rău? zise el meditând puțin la asta. Ce ar putea să mi se întâmple? Am mai fost acolo de atâtea ori!

Mica speranță ce înflorise în inima fetei se făcu din nou nesimțită.

- Ai promis că vii cu mine la librărie azi.

- Am spus că merg mâine, îi reaminti tânărul.

- M-am răzgândit, vreau să merg astăzi!

Băiatul se opri din mers și o privi aproape enervat.

- Nu te înțeleg, Elena. De ce nu vrei să mă duc?

Mă crezi cumva nebun?

- Nu... Nu cred..., se bâlbâi ea.

- Atunci? Poți să vii cu mine sau poți să pleci.

Zicând acestea, Marcus porni înainte fără să mai țină cont de părerea fetei. Elena oftă și îl urmă deznădăjduită fără să-l mai bată la cap. Pădurea nu era departe, așa că nu dură mult până ajunseră acolo. Tânărul părea entuziasmat de acest lucru, însă fata devenea mai neliniștită cu fiecare pas. Dar chiar și așa îl urmă pe Marcus pe cărăruia îngustă ce ducea spre inima pădurii.

- Elena, ai văzut? spuse băiatul dintr-o dată arătând cu degetul spre un copac.

Boem@ (96) 2/2017

- Ce să văd?

- Era acolo! Era una dintre ele!

- Marcus!

Însă el deja nu o mai asculta. Leși de pe cărare și începu să alerge pe urmele celei ce ieșise dintre copaci. Elena alergă după el din ce în ce mai îngrijorată. Degeaba îi striga să se oprească, cuvintele ei nu erau suficiente. Marcus era mult prea încăpățânat pentru a renunța la ideile sale.

Când în cele din urmă tânărul se opri Elena aproape că rămase încremenită, căci observă la ce anume se uita el cu atâta fascinație. În fața lor în micul luminiș în care stătura ei de atâtea ori dansau acum mai multe fete cu plete lungi și rochii voluminoase făcute parcă din ceață.

- Ți-am zis eu că le-am văzut..., îi șopti Marcus fără să-și ia ochii de la ființele care parcă nici nu atingeau pământul în dansul lor nebun.

- Oh, Doamne..., murmură fata speriată. Hai să plecăm! Te rog, hai să plecăm!

- Mai așteaptă!

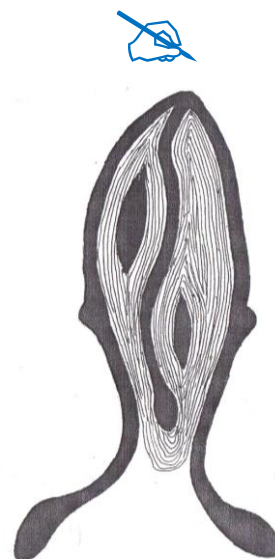
În clipa aceea una dintre fete îi văzu. Îl privi cu ochii ei ce păreau de cleștar și zâmbi arătându-și dinții albi și ascuțiți. Elena îl trase pe băiat de mână, însă acesta nu se clinti. Rămase cu privirea ațintită asupra tinerei care se desprinsese din acea horă și care începuse să se îndrepte spre ei.

- Marcus! Marcus, să plecăm de aici!, îi zise fata panicată.

Însă tânărul nu o asculta, oricât deperate erau cuvintele ei. Își desprinsese mâna din strânsoarea ei cu o smucitură bruscă și porni cu pași neîndemânatici spre acea fată care îi întinse mâna sifidie. Când băiatul apucă mâna întinsă, Elena știu că era deja prea târziu pentru a mai putea face ceva. Îl privi intrând în hora lor învăluit de lumina roșie, ireală a apusului.

- Și te-am avertizat..., murmură ea privind cu milă scena din fața ei.

Își întinse aripile de înger păzitor și plecă.

Desen de Paul Sân-Petru

Ionel NECULA

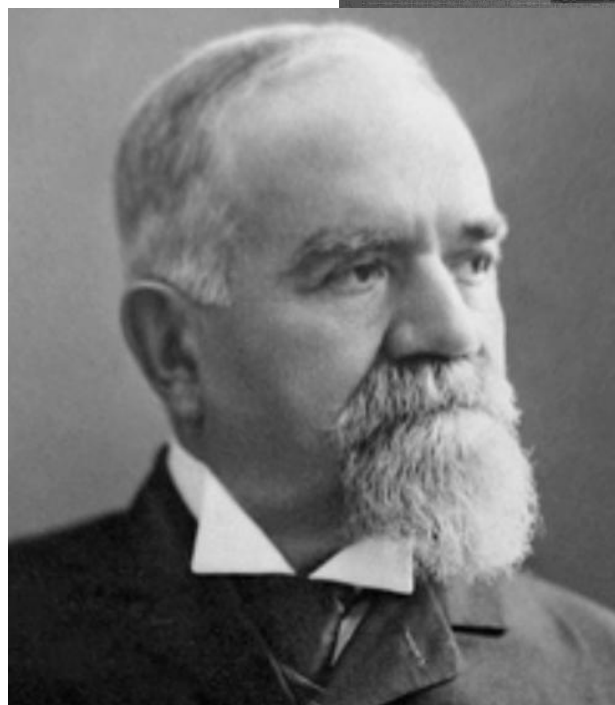
Centenar Maiorescu Un Lessing valah

Există în viața unei comunități un moment astral, unic și irepetabil, care reclamă prezența unei personalități puternice, dispusă să-și pună autoritatea sa recunoscută și clarviziunea providențială în slujba nației sale, să-i optimizeze posibilitățile latente și să-i imprime un trend de evoluție concordat cu ceea ce se petrece în lume. Dacă momentul este fructificat sau nu, depinde într-o măsură fundamentală de apariția și implicarea omului-făclier, a celui care să poarte torța și să lumineze calea de urmat. Acest rol de călăuză și de îndrumător providențial l-a avut la noi ardeleanul Titu Maiorescu.

În noiembrie 1861, când a plonjat în realitatea românească, țara chiar avea nevoie de un cap limpede care s-o alinieze spiritului european și s-o dreneze pe *via moderna*. La acea vreme nici gramatica românească nu și structurase un sistem unitar de reguli și nici lexicul nu cuprindea un sistem noțional necesar discursului filosofic. *Când am văzut că studenții scriu nam, într-un singur cuvânt, am înțeles că în țara noastră trebuie s-o las mai domol cu filosofia... Ce Kant! Ce Spencer! Ce Comte! Gramatica și logica elementară mai întâi de toate.*

Erau toate de făcut și tânărul Maiorescu în loc să-și aranjeze o carieră universitară în Occident - o posibilitate reală și ispititoare - a preferat să vină în țară și să se distribuie pe mai multe direcții de acțiune, de implicare și de ordonare a vieții culturale românești. Printre contemporanii săi trecea drept mintea cea mai bine structurată și înțelesese un lucru esențial, că mediul românesc, deși împregnat de diletantism și amatorism indigen, nu-i scutit de orgolii și prejudecăți nevolnice și piezișe, iar acestea nu pot fi neutralizate decât impunându-se public, prin găsirea unor modalități de afirmare competitivă, în compania celor ce reprezentau o anumită notorietate în viața publică românească.

Antrenarea lor în cadrul unor colective cu atribuții spirituale (al prelecțiilor populare, al Societății Junimea, al revistei **Convorbiri literare**), era, de departe, calea cea mai sigură de a se impune competitiv și, prin aceasta, de a penetra funcțiile de decizie politică. Conștient de superioritatea sa, nu se speria de concurența celor din colectivele pe care le alcătua. Îi surclasa pe toți, prin cultura, prin conștiința lucrului bine făcut și prin felul în care înțelegea urgențele țării în aspirația ei de a se înscrie într-o evoluție modernă și-n deplină sincronie cu trendul european. A sesizat foarte bine filosoful Ion Petrovici, primul monograf al pontifului junimist: *...Rolul pe care îl are logica între științe l-a avut Maiorescu în cultura românească. A eliminat ce era fals, a coordonat ce era bun, a suprimat anarhia, a retezat avânturi greșite, a indicat*

Titu Maiorescu

organizator al culturii noastre neînchegate și pe alocuri deviate de la drumul ei natural. (Titu Maiorescu, în vol. Studii istorico-filosofice, ediția a II-a completată, Editura Casei Școlare, București, 1929, p.251.

S-a vorbit mult despre puținătatea creației maioresciene și a contribuției sale, prin lucrări originale, la impunerea disciplinei filosofice în cultura românească. Nu subscriem la această idee. Cel puțin în ceea ce privește condițiile evoluției românești, Maiorescu avea o viziune punctuală și putea, dacă și-ar fi propus cu adevărat, să structureze un sistem de gândire articulat și cu aplicabilitate la condițiile realității românești.

În tinerețe fusese influențat de filosofia lui Herbart și chiar teza sa de doctorat înregistrată la Sorbona în 1861, **Essai d un nouveau fondement de philosophie** conținea în germene posibilitățile unei filosofii desfășurate și cu trimiteri exacte la prioritățile spiritului românesc. N-a fost interesat de elaborarea unui sistem filosofic original, dar a meditat îndelung asupra realității românești și-a căutat, atât cât i-a stat în putință, să găsească modalități de înaintare a țării sale, pornind de la experiența țărilor din Apus. De aici și ideea *formelor fără fond*, a importului de mijloace, forme și instituții experimentate în Occident și transplantate ipso facto spațiului românesc.

De regulă, Maiorescu nu și-a expus ideile filosofice în lucrări desfășurate, dar le-a disipat în conferințe, în publicistică sau discursuri parlamentare, cărora le-a conferit autoritate metafizică și le-a ridicat importanța cu cel puțin o octavă. Făcea filozofie la vedere, în spațiul public, așa cum Socrate își exersa ironiile în piața ateniană și oriunde putea să-și întâmpine și să-și bastoneze concetățenii. Făcea politică conservatoare, o politică aplicată care nu se revendica nici din gândirea lui Joseph de Maistre, nici din speculațiile lui du Bonald, ci se plia pe

(continuare în pag. 34)

cerințele realității românești, o realitate devălmășită, care avea de recuperat o mare întârziere față de evoluția apuseană. *Evoluția societății românești*, constata și C. Schifirneț, *I-a convins că nu un tratat teoretic sau o lucrare doctrinară era oportună, ci intervenția activă în viața socială și politică, unde exista posibilitatea afirmării direcțiilor doctrinare (Filosofia românească în spațiul public*, Editura Tritonic, București, 2012, p.35).

Și tot Constantin Schifirneț conchidea că Maiorescu a trăit dilema marelui intelectual angajat politic, nevoit să coboare în Agora și să se confrunte cu oratori, retori și limbuți, să atace vehement beția de cuvinte (Ibidem, p.35). Chiar în depozițiile sale ocazionale - de la Junimea, de la Academie, din Parlament sau Guvern - conțin în substanța lor diezii unei conștiințe filosofice *in nuce*, care să le confere temeuri, noime și fundamente oportune, menite să așeze evoluția românească într-un plan concordatar cu ceea ce se procesa în Apus. Că România, în trendul liber asumat al devenirii sale, putea să valorifice experiența Occidentului, să împrumute formele și instituțiile moderne experimentate deja în Occident era evident, dar Maiorescu n-a neglijat niciodată *fundamentul dinăuntru*, realitatea românească în care urmau să fie transplantate. Niciodată Maiorescu n-a optat pentru o preluare mecanică, artificială, fără să se țină seama de condițiile specifice ale mediului românesc.

Și-a sacrificat abilități teoretice evidente în favoarea nevoilor practice imediate reclamate de stadiul cultural în care se afla spiritul românesc la data revenirii sale în țară. Era convins că plămuirile intelectualilor trebuie să țină seama de evoluția noastră culturală și nu agreea lucrările care devansau stadiul de înțelegere românesc, *Vezi cazul lui Rădulescu-Motru*, îi explica lui Ion Petrovici. *El e foarte fecund și scrie lucruri bune, dar pare-mi-se că din cauza pe care ți-am spus-o* (devansa stadiul cultural românesc) *scrierile lui merg pe deasupra*. (Ion Petrovici, *Studii istorico-filosofice*, ediția a II-a completată, Editura Casei Școalelor, București, 1928, p.247).

Urma imperativul kantian al datoriei și făcea din ridicarea nivelului cultural al țării, din emanciparea mediei culturale și din trecerea ei într-un nivel istoric superior o urgență căreia i s-a consacrat cu tot elanul și cu toată abnegația. Câteva decenii mai târziu, toate aceste urgențe vor fi relansate - cu alte mijloace și cu alte finalități - de Cioran, care le va investi calitatea de concepte fundamentale și le va conferi o valoare epistemologică indicativă pentru toți cei interesați de identitatea popoarelor. Noile regimuri democratice, în care fiecare cetățean are dreptul să introducă în urnă un singur vot, contează majoritatea și contează mai ales media culturală

Boem@ (96) 2/2017

care caracterizează această majoritate. *Un popor*, spunea în *Istoria contemporană a României*, p. 454, *care în diferitele sale straturi a dat dovadă de bună cugetare și bună simțire este un popor de viitor*. A sesizat exact problema pe care o vom regăsi copios abordată și de Cioran. Nu mai spun că la vremea lui Maiorescu, realitatea românească reclama acțiuni practice imediate și urgente de ridicare a nivelului general de cultură și nu era pregătită, nici nu-și punea problema elaborării de lucrări fundamentale, riguroase și sistemice, în competiție cu ceea ce se întâmpla în Apus. De altfel, chiar plămuirea sistemelor filosofice, complete, închise și non-contradictorii devenise o operație vetustă, de glorie apusă, iar filosofia evolua acum secvențial, în concordanță cu dezvoltarea științei și cu marile probleme ce ventilau veacul.

Timp de cinci decenii, Maiorescu a fost în prim-planul vieții social-politice românești și-a pus o pecete profilactică peste toată devenirea românească. Cu personalitatea lui stenică și rubustă, unanim recunoscută printre contemporani, a înrăurit devenirea românească în tot intervalul dintre cucerirea independenței și primul război mondial. O vreme, între anii 1912-1914, a deținut președinția Consiliului de miniștri și-n această calitate a dat dovadă de nebanuite calități diplomatice dând dispoziții ferme comisiei care urma să stabilească granița dintre România și Bulgaria să nu cedeze nici un metru de la linia Siliștra-Caliacra.

Ultimii ani de viață i-a petrecut în București ocupat de trupele germane și, spre cinstea lui, a refuzat o întâlnire directă cu feldmareșalul Mackensen, administratorul *de facto* al capitalei. În februarie 1917, când aniversa 77 de ani de viață, și-a refăcut testamentul și-a desemnat ca executor testamentar pe Lizetta Bengescu, în locul lui N. Racotă aflat în refugiu. *De manuscrisele mele, stipula, ce se vor mai găsi la mine, după multele ce le-am ars, va dispune fiică-mea Livia sau, în lipsa ei, d și d-na Racotă, în înțelegere cu amicii literari dd. Iacob Negruzzi, Simion Mehedinți, d-nul și d-na Rădulescu-Pogoneanu. Poate unele manuscrise (jurnale, scrisori literare și politice) ar fi de hărăzit Academiei Române*.

Continua să noteze în jurnalul său personal principalele probleme cu care îl confrunta viața și nu uita să amintească și de disconfortul de sănătate. Ultima consemnare, rămasă neterminată, poartă data 2/15 iunie 1917, când gravele probleme cardiace se arătau tot mai amenințătoare. A trecut Styxul în dimineața zilei de duminică 18 iunie/1 iulie 1917.

I-a rămas opera de clarvăzător și de cap limpede la devălmășiile devenirii românești, și-a rămas în conștiința publică drept omul providențial, care a dat ora exactă și-a așezat minutarele istoriei pe cadranul intrării noastre pe *via moderna*. Mișcarea sa junimistă a avut, în cultura românească, rolul Sturm und Drang-lui german, iar mentorul ei și-a asumat funcția pe care Lessing a avut-o în cadrul romantismului german.

Corina GHERMAN

TEMĂ NESCRISĂ

Viața
e un segment
de timp
o ecuație
a cărei soluție
o cauți
în manualele nescrise
segmente rupte
alte necunoscute
secunde
în calea timpului
trecut...
viitor...
prin derivate și integrale
viața
o sferă
un univers întreg.

ÎNCEPUT

Timp
într-una bați
timpanul surd
al drumului
pavat cu erori
ating cu ochiul
vârful aisbergului
amintirea
caută
profunzimea
florii de liliac
îmi mângâie
fruntea
și în sprâncenele mele
există și cercuri galbene
care mă privesc
de la hotarul
dintre
cele trei lumi
silabisind începutul.

ÎNCERCARE

Încerc
să aflu ecuația
luminii din întuneric
colivia ochiului
urma fulgerului de foc
al norului bărbos
pentru lumină
sunați
la telefonul vieții

are și mobil
găsiți-l
căutători
de comori luminoase.

URMA

Din urma ochilor tăi înflorea
vârful timpuriu al primăverii
niciodată marea n-a fost rotundă
pătrunde mirosul diapazonului
de clopot albit
prin unul din firele răsucite
ale cometei erai netulburat
prin ușa dintre cuvinte
pătrundeam în neînțelesul tău
mergea un melc cu piramida
lui Mekerinos în vârf de coarne
spuneai că nu-i al tău surâsul
ultimei secunde perceput ieri
prin ea se-ntrezărea cărarea
necunoscută ușii închise....

NU ERAM EU

Nu. Nu eram aceea
care m-am regăsit
în marea evadare
din ochiul meu
în pustiu totdeauna
aștept întoarcerea
liniștii sparte în noapte
crocodilii fosilizați
îmi vorbeau despre
liniștea din carapacea
țestoasei
înmugureau fulgerele
în herghelia planetelor
niciodată în răzorul timpului
nu... nu eram eu aceea
din statuia muzeului
de antichități pierdute.

O SINGURĂ DATĂ

În umbră
cuvântul nescris
cresc pustiri
întinse
aprind cu ochiul tău
lumina întunericului
ce curge
în adâncul nopții
înfloresc licuricii
în afara vremii
acoperind
coliba eschimoșilor
cu vânturi albe
mă gândesc
la cuvintele pinguinilor
pe care o să-i amintesc
o singură dată.

Lucia PĂTRAȘCU

**EURIDICE - elegia de la Corod
de CONSTANTIN OANCĂ**

Volumul de poezie *Euridice - elegia de la Corod*, semnat de Constantin Oancă, Editura InfoRapArt, Galați, 2016, găzduiește în cele 90 de pagini 60 de poeme, însoțite de 4 desene grafice, care, ele însele, spun povestea de iubire dintre Orfeu și Euridice, împodobind astfel exprimarea temei lirice aleasă de autor.

Legenda spune că Euridice este nimfa de care s-a îndrăgostit Orfeu, personaj mitologic, poet și cântăreț vestit, fiul muzei Caliope. O iubire împlinită, întreruptă de moartea nimfei mușcată de un șarpe veninos, recâștigată prin muzica lirei care îl impresionează pe Hades, cel care i-o înapoiază și pierdută iar prin nerespectarea condiției impuse aedului de a nu privi înapoi pe drumul lor de întoarcere în lumea pământeană. Deci, o poveste celebră despre o iubire înfiripată, pierdută, regăsită și pierdută iar!

Prin ce trăire launtrică poetul Constantin Oancă, influențat de această legendă a Eladei, aduce în frumosul ținut al Corodului, loc încărcat de spiritualitate, o astfel de poveste pe care o numește *elegia de la Corod*, iată o taină, ce ar trebui aflată! Pentru că acest volum de versuri, un fel de filozofie a iubirii, vrea să ducă mai departe evoluția celor trei stări de iubire (pierdută, regăsită, pierdută iar), alcătuiind o împletitură între pasiunile senzoriale și iubirea nemuritoare, ca un prag între chemările trupului și înțelegerea divinului. Însuși Hades îl pune la încercare pe Orfeu prin condiționarea „*Crede și nu cerceta*”, dar aedul își pierde încrederea în sine și, de aceea, greșește făcând gestul necugetat și decisiv. În zadar mai folosește el apoi aceleași metode de înduplecare, cântând pe malul Styxului! Singurul rezultat rămâne pierderea. Pierderea de sine ca om, posibilă prin pierderea credinței! Ceea ce îl pierde definitiv pentru lumea aceasta (fiind sfâșiat de menade) este refuzul unui alt fel de iubire. Dar atunci în urma lui rămâne doar semnul pe care sufletul și mintea sa l-a creat: muzica iubirii curate și hotărnicirea devotamentului într-o iubire mai presus de moarte.

Inspirat de această legendă, Constantin Oancă țese, prin *elegia de la Corod*, o adevărată poezie de dragoste în care, acest Orfeu al zilelor noastre, aduce o închinare iubirii neîncepute și nesfârșite, prinsă între o senzualitate cu turnură erotică uneori, iar atunci Euridice, iubita din versurile sale, poate fi o *Julietă* răătăcită: „*Acum se clatină / și viorile / după ce au privit îndelung / în ochii tulburi / ai Julietei...*” (*După ce au spus lucrurilor pe nume*, pag. 37) sau o *Isoldă* neafată încă: „*Tristan o caută pe Isolda lui / cum se caută nemurirea*.” (*Cum mai șuieră viorile*, pag. 55) și strădania de a trece peste toate opreliștile, pentru a înțelege, învățând răstimpul răbdării: „*Avea darul trăirii în altă lume / și mă săruta pe ochii închiși să mă pregătească / îmi spunea / de așteptare*.” (*Avea darul trăirii*, pag. 57), dorind să păstreze experiența ca pe o înserare neterminată, în așteptarea unei sosiri nedeslușite încă. De aceea, „*Ca să nu rămână de tot singur / poetul / i-a făcut iubitei / o plecare neterminată*.” (*Ca țărnuț să nu fie de tot singur*, pag. 67) și adastă cu semnare întoarcerea ei pe „*țărnuț care*

sunt” (*Patru ape mari*, pag. 16).

Aflat pe mejdina vieții: „*Într-o parte un vânt cald aduce înserarea / în cealaltă parte / luna cere iertare / pentru depărtarea dintre noi*” (*Din când în când*, pag. 5), poetul pendulează între dorința de a nu accepta plecările: „*În ochii tăi s-au înălțat două dealuri / de după care nu te mai pot vedea / și eu am rămas singur / între dealurile acelea*.” (*În ochii tăi*, pag. 71) și înțelegerea că acest lucru este inerent și definitiv, acum, când înserarea însoțește dorul trăirilor sale: „*și-n urma ta se ridică încet / colbul fin al înserării*.” (*Plecați*, pag. 60).

Chiar dacă prin înțelepțiriile sale autorul constată că: „*Dealuri se ridică peste tinerețea mea*.” (*Dealuri se ridică*, pag. 56), căci asemănător piedicilor din poveștile cu Făt-Frumos: „*...trei dealuri a pus atunci / în urma lui / unul în calea lunii / unul în calea / soarelui / și altul / în calea păsărilor călătoare / ce se luară hotărât după el*.” (*Picioarele lui semănau*, pag. 22), poetul acceptă faptul că ele au fost așternute pentru a-i pune la încercare, parcă, nesomnurile în care îl însoțește luna, trăirile sale din viața noapților albe și visurile sale prinse în zborul păsărilor călătoare. Iată aici semnificantul *deal* care poate fi considerat o probă peste care omul trebuie să treacă, dar și o renaștere, atunci când va fi împodobit iar cu viață, cum vom vedea în alte versuri.

Permanent, în poezia lui Constantin Oancă semnificațiile trăirilor proprii rămân precizate în semnificantul corespondent. Acesta poate lua aspectul mării „*până la care nu e atât de departe*” (*Iată ce mi-a lăsat îngerul la plecare*, pag. 30), simbolizând noianul de zbateri și limpeziri; poate fi o *corabie*, semnificând modalitatea prin care „*inima corăbierului*” visează „*în zborul de zăpadă al pescărușului*” (idem) să-și împlinească năzuințele; sau poate fi „*și vântul / căzut bucăți peste valuri*” (ibidem) ce, adesea, cu nepăsarea sa, sparge iluziile, risipindu-le ca pe niște baloane colorate.

(continuare în pag. 37)

Totul se termină într-o stare de cugetare filozofică despre depășirea celor trei trepte ale devenirii perfecte: moartea, frica de întunericul tăcerii ei și iluminarea învierii: „**În grădina filozofică / o lespede / acoperă un mormânt / peste o altă lespede / se lasă întunericul / iar a treia lespede / strălucește / în mîna unui înger.**” (În grădina filozofică, pag. 31)

Atunci când omul caută drumul spre desăvârșirea înțelegerii, ochii săi sunt „**o vale a înserării / cu arome moi de iarbă cosită**” (Recunosc numai lucrurile, pag. 50), în timp ce pașii pe umbletul cărării cunoașterii „**sunt făcuți din foșnet de iarbă**” (Eu cred că pașii tăi, pag.14), iar brațele au învățat supunerea spre iubire „**...brațele mele / care nu mai conțin / să te modeleze / după asemănarea iubirii**” (Ce mi-ai dăruit tu, pag. 12), mâinile ies din întunericul miezului de noapte și recunosc deja semnul binecuvântat al Crucii: „**mîna mea dreaptă / venind de departe / crește crește / ... / după care / încet dar sigur / se duce să pună la loc depărtarea**” (Din când în când, pag. 5), ca într-o sfântă blagoslovire..

În aceste versuri de o adâncă sensibilitate lirică, brodată pe o încărcătură de respirație proprie, izvorâtă din neliniști și îndoieli, poetul își împletește creația sa literară cu o **Euridice**, plecată din viața ei de driadă și rătăcită pe treptele coborâtoare ale pietrelor înghețate, o imagine în care poetul nu știe decât că ea este simbolul unei iubiri pierdute. Însă atunci când concluzionează că: „**Peste tine / apoi / s-au înălțat dealuri / și au crescut păduri.**” (Multă vreme a trecut, pag. 35), cu siguranță mesajul său către cititor devine unul simbolic, o **moarte pre moarte călcând**, care relevă certitudinea reînvierii spirituale prin credința în Dumnezeu.

Împletirea între mitologie, eros și credință adună în acest volum de poezie plecăciunea poetului, cel care, prin curățenia actului de creație, dovedește conștientizarea faptului că sacralitatea înfățișează în fiecare dintre noi. Volumul de poezie **Euridice-elegia de la Corod**, semnat de **Constantin Oancă**, este ofranda dăruită de poet, asemănătoare închinării necondiționate și definitive a preotului răstignit de bună voie pe lespede din fața altarului în clipa sfântă a hirotonisirii.

Desen de Paul Sân-Petru

Laura Cătălina DRAGOMIR

1.
Admite, poți muri foarte tânăr
coagularea trăsăturilor în afara contextului
te poate entuziasma
nimic forțat, obosești de atâta consistență
ca de previzibilele petreceri în piața mare a orașului
și te îndepărtezi
când nu ești tenace parcă nici nu suferi atât
n-ar trebui să existe o a șaptea poruncă
excesul de altar al virtuții
lactația divină publică și gratuită e binele necesar
există sfaturi pentru consolarea A.D.N-ului
cărți despre dizidenta dezvoltării personale
suntem de acord că mai puține mame
înseamnă controlul încălzirii globale
admite, poți muri foarte tânăr.

2.
Între cei care iubesc nu se poate trăi
sunt curați
ca o boală mare așteptând viitorul
cu sânii intacti și spatele descumpănit
de treaba asta bine făcută
aproape zilnică.
Nu poți pune măcar două pietre
să nu-și facă rău
într-o casă de pământ.
Ei fac alte lucruri, noi suntem
linii care-și dau seama
cunoscuți, vecini, lume.

3.
Fericirea începe imediat
cum anumiți copaci cresc
rude îndepărtate de care abia se vorbește.
Nimeni nu scapă de piatră
disprețuind-o într-un om fără regi
până nu mai rămâne.
Abundența tăcerii respirând
în zile de poze, transparentă
fericirea începe.

4.
Vorbesc despre așezarea cu fața
în drumuri scurte, de foame
peregrinarea dresată a sexului de ocupație
dens și foarte jos
ca norii în țările cu interperii kilometrice
împărțirea descendenților pe tablele pubisului
și continuitatea în arc
ca semnul războiului, clară
ajutând timpului de recoltă.

Marin MOSCU

Nucul îmi aduce aminte

Nucul și-a făcut căciula din albine,
Bâzâie cerul în frunzele verzi,
Soarele pune în ochi raze senine,
Să-l prind într-o clipă visez.

Miere albastră curge-n cuvinte,
Tremură vântul în sângele meu,
Aducându-mi de tine aminte –
De dragostea ta dăruită mereu.

Albinele vin la roinița prinsă
Pe-o creangă din curcubeul întins,
De inima ta se lasă cuprinsă
Partitura reginei cântată în vis.

Polen de lumină adun, amintire,
Pentru cupa inimii dusă la vraci
Să tămăduiască vechea iubire
Din cuvintele spuse când taci.

Trăsnește și focul se-ntinde,
Nucu-i lumânare aprinsă în noapte,
Brațul Cenușăresei mă cuprinde,
Am rămas văduv de a ta dreptate.

Miere albastră curge-n cuvinte,
Timpul se rănește-n nisip,
Roiul din nuc îmi aduce aminte:
Iubirea e jertfă în propriul ei chip!

Încuierea în vis

Viața ta e floare-n rouă,
Viața mea e umbră-n drum,
Domnul mi te-a scos în cale
Dintr-o pajiște de scrum.

Nici nu râd și nici nu plâng,
Se dau huța stele-n vânt,
Pentru-o umbră și o floare
Speranța crește arzând.

Ne vom roura în cuplu,
Ne-om umbri în drum deschis
Și pe-o pajiște de scrum
Ne vom încuia în vis!

Cenușa epavei

Sunt cenușa epavei dragostei mele
Lunecând pe umbre și pe ape,
Te țin în pieptul meu mereu aproape
Aprinsă printre stinse stele.

Sunt jertfa florilor tăiate scurt
De foarfeca urzelilor tăcute,
Unde rădăcinile-s cuvintele născute
De-a picta durerile-n sărut.

M-am prosternat la visele rebele,
Am pus pe buze fluturi să zâmbească
Din neprihănită ie românească
Pe care-o porți prin ciocârlii spre stele.

Sunt văduvit de netezita iască
A partiturii pusă-n umbre lungi,
Cenușa-n zbor alungă îngerii ciungi
Când vor în locul meu să te iubească.

Te-mbrac în mii de ii cu nestemate,
Cu maci aprinși în lanurile de grâu,
Un tricolor îți pun frumos la brâu,
Spre veacuri în iubiri nemăsurate!

Ai fost cârmaciul

Ai fost cârmaciul valurilor mele
De iubiri trecute în tăceri,
În parfum de tei, în lan de stele,
Inimile noastre bat stingher!

Mai privesc, uimit, în depărtare
Și parcă simt din răputeri suflarea
Unde am unit furtuni în zare
Cu speranța de-a învinge marea.

Valuri furtunoase mă cuprind,
Aripi aburinde fâlfâie în geam,
Aș zbura pe-o rază de argint
O clipă-n fericire să te am.

Golită inima-mi aleargă fără știre
Printre macii care dorm în drum,
Deschid fante-n muguri de iubire,
Din talpa nemuririi iese scrum!

Ai fost cârmaciul visurilor mele,
Ai țesut iubirea în tăceri,
Pe cerul nostru erau mii de stele –
Acum este fumul focului de ieri!

Plăceri de vis

Două aripi au prins inima ta
În florilegiul plăcerilor de vis,
Ai încercat profund, cu mine,
Să zburăm sub cer deschis.

Planăm așa spre munți și văi,
Peste mări cu valuri înspumate,
În zborul larg tu ești, erai,
Raiul profund cu stele coapte.

Gustam cu ochii fluturând
Clipa ce-aduce viitorul,
Tu mă hrănești cu noul vis,
Sub aripi eu îți zidesc zborul.

Mihaela OANCEA

Lăstari de lumină

Încerc să memorez cât mai multe detalii –
acele soarelui scânteind în apă,
mirosul bradului
îmbrățișat cu cel al teiului
de peste drum,
rozul pudrat al garofițelor
respirând liniștite,
umplându-și plămâni de verde...

Știu că toate oglinzile clipelor cu rochii
de mirese
îmi vor fi necesare mai târziu,
printre sfinți pictați,
în sala de așteptare a trăirilor
ce se cer cântărite
pentru a face loc altor lăstari
de lumină vie.

Tihnă

Faguri de lumină,
adieri de mir și fragi –
pace în grădină.

Zvon prin caprifoi,
murmur de albine -
liniștea din noi.

Nostalgie

Iarbă-nrourată, un surâs discret -
senin în făget.

Lin murmur de râu, freamăt de pădure -
vremurile sure.

Brâu, cojoc și salbă, strachină de lut –
tablou cunoscut.

Limpezimi de cer, zi de liturghie –
vals spre veșnicie.

Reverie

Sprrijinită de pereții stivei de lemne,
respiram
lăsând să-mi pătrundă-n plămâni
răcoarea serii,

sorbind din ochi luna lascivă, plină de nuri,
nimfă ce arunca ocheade livezilor
spre a-și pierde urmele prin caiși,
topindu-se spre dimineată
în fânul galben agonic.
Auzeam sonuri de Înviere -
plesneau în voie mugurii arinilor
și nu-mi dădeam bine seama dacă
de sub streășina casei
o rândunică se oglindea în mine
sau eu în ea.

Încăperi anonime

Atâtea încăperi
păstrează în sertare
povești cu miezul sfărtecat,
vârtejuri de linii și forme,
partituri ale ierbitelor tăceri
îmbrățișate fără martori.

Câteodată se uită chiorâș
la minutarul care tropăie
cu naivitate
după herghelii iluzorii.

Desculțe,
abia putând respira
aerul săcăitoarelor insomnii,
se ghemuiesc în anticameră –
toate au pieptul plin
de crucile
care au prins lăstari.

În nerostire

Umbra ta înflorită într-o zi de ianuarie
are pomeți de magnolie albă.
O însoțești stăruitor. Râde de micile pozne
ori plânge odată cu tine
când observi cum rând pe rând
dispar toate –
azi, bradul din curte,
mâine, teiul de peste drum,
poimâine, un motan ce se pripășise
pe lângă magazia de lemne
(și pe care obișnuiai să-l hrănești
cu bucățele de carne).

Ba chiar femeia care spune povești grozave,
trudind zilnic
prin casă, prin grădină ori pe câmp,
de la o vreme începe a-și urmări cu atenție
umbra.

Te mângâie spunând să nu fii necăjit
și se tot depărtează,
până când se ascund împreună, în nerostire,
sub o piatră.

Elisabeta DRĂGHICI**Un fel de poezie**

Poezie tristă, te-ai pornit la un drum cu iarbă
sufletu-mi să-mbraci în floare de mac.
Nu mă-ntrebi vreodată de te vreau alături,
nu îmi spui nicicând unde ai plecat.
Poezie tristă, eu ți-aș pune lacăt,
te-aș ascunde-n groapa cu comori umplută
din pământul negru de viață-nsetat.
Poezie a firii, neobosite rânduri
scuturi pe misiva-mi fără de parfum.
Eu te-aș da uitării încă de pe-acum
ca să pot străbate cărări neumblate.

Consecință

Pe drumul acesta ce-a trecut prin noi
Clape de pian frâng acorduri triste
Tălmăcind cuvinte, râvâșind cu ploii
Parcă se întreabă când vei da de veste.

Caută pe rând un sol și o licărire.
Poposind o clipă în loc de bun rămas
S-au gândit că poate oprite-neclintire
Vor readuce suflul timpului zăgaz.

Lanul se apleacă sub al borii val
Macul își aruncă palide petale
Se așterne umbra peste orice deal
Domolind ecoul tăcerilor tale.

Printre oameni

Ochii lor o sfârtecă în fiecare dimineață
trădând luciri sticloase ale nopților minții.
Când se-nfiripă lumina nepăsătoare
în părul ei, secundele se travestesc în ore.
Sub o povară rebelă a unui univers prea mic
platoșa ei se-nmoaie,
interiorul se-ndoaie sub durere
și-apoi o tristețe îi cântă în suflet.
Aburii din cana de ceai
spun o întâmplare a unei femei
ce-a încoronat răbdarea.

Floare galbenă

floare galbenă aplecată peste-un gând-păcat
ai lăsat în poartă suflet de-mpăcat.
vântul spulberă tăcerea, șuieră a dor
lăsând armonia lunii să cadă-n covor.
opt cuvinte din condeie se-mpletesc firești
construind, nesăbuite, cântate povești.
floare galbenă de veghe în casa-grădină,
ai rămas eternă fără nici o vină.

Cristian CHIRIPUCI**Tras în țeapă**

Nu mă enervez acasă
Păstrez supărările la serviciu
Acasă dau doar cu pumnul în perete
Ca să măresc camera
Firar al naibii de drac
Cât de bine m-am simțit
Când am fost tras în țeapă
Ca să devin mai cinstit
Cu propriile sentimente
Și pentru că s-au spus
Glume tot timpul
Și stând apoi așa tras în țeapă
Am început să privesc
Mai atent
La ceea ce se întâmpla
În jurul meu esențialul,
Pe care l-am înțeles
Este că în viață
Trebuie să mai iei
Niște țepe mici
Dacă vrei să scapi
De țeapa mare

Caldă îmbrățișare

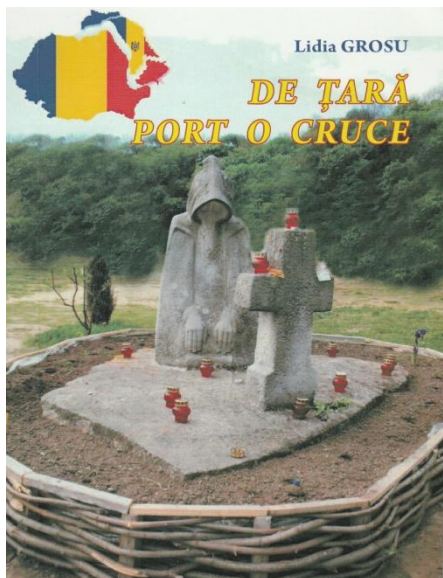
Timpul e chitară
Atmosfera e normală
Dar încerc să-i găsec capătul
În nici un caz idealul
Am uitat de mult de ceas
La prieteni e totul de atras
Începe dansul cu povești glasuri
Cu emoții de surâsuri
Nici o floare nu ezită
Când simte mâna iubită
Despre asta am strănutat
Când am fost îmbrățișat
Gestul de atingere frățească
Nu este doar modă băiețească

Nebun

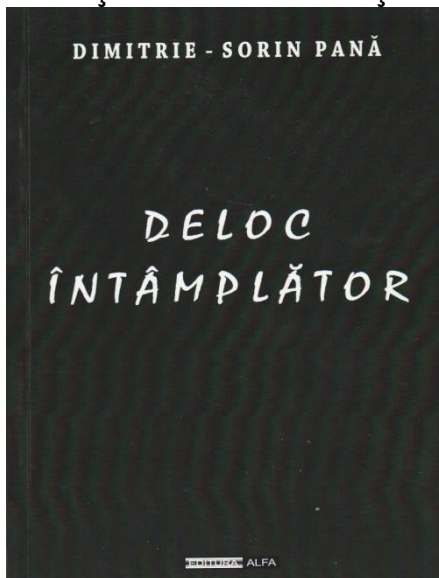
Eu sunt vinovat că sunt nebun
Că înfrângeam mezii și perșii la Termopile
Și asta se tratează cu pastile
La fotbal foloseam forța brută
Țineam de minge cât puteam
Pentru gagică din tribună
Care și ea era nebună
Și într-o zi de vineri
S-au adunat toți nebunii
Ca să petreacă cu mine în weekend
Dar eu eram absent
Savuram o țigară cu ducele de Kent
Și mi-a rămas confident
Doar șeful nebunilor
Care acum a îmbătrânit
Și i-am luat locul

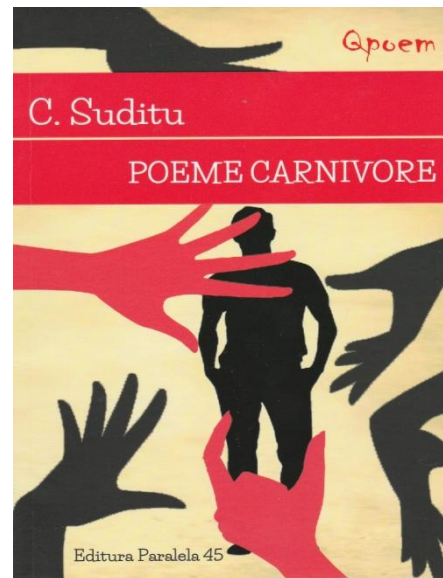
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

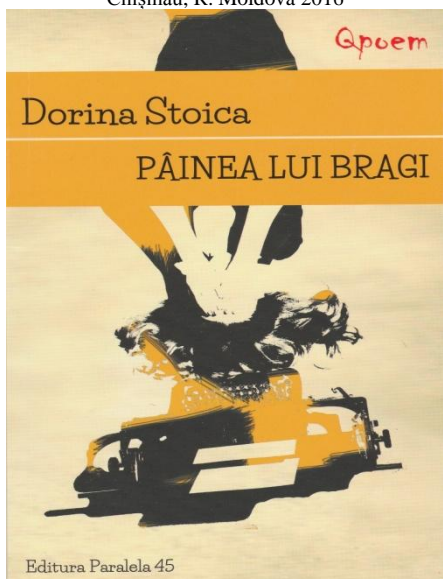
Lidia Grosu – De țară port o cruce
Chișinău, R. Moldova 2016

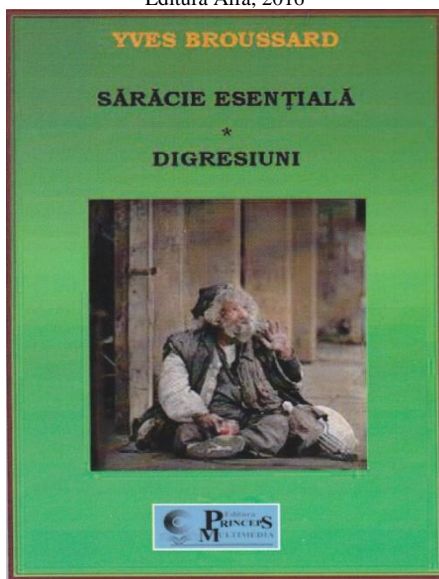
Dimitrie-Sorin Pană – Deloc întâmplător
Editura Alfa, 2016

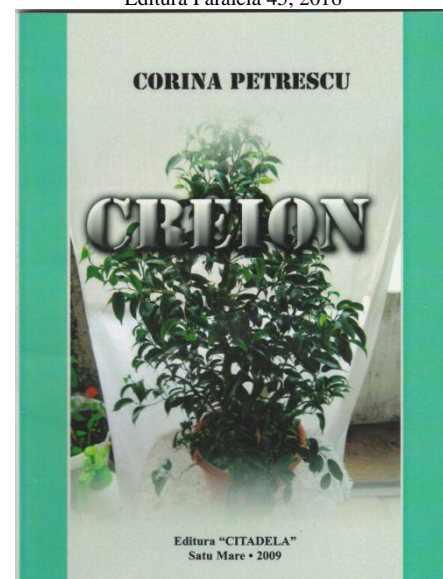
C. Suditu – Poeme carnivore
Editura Paralela 45, 2016

Dorina Stoica – Pâinea lui Bragi
Editura Paralela 45, 2016

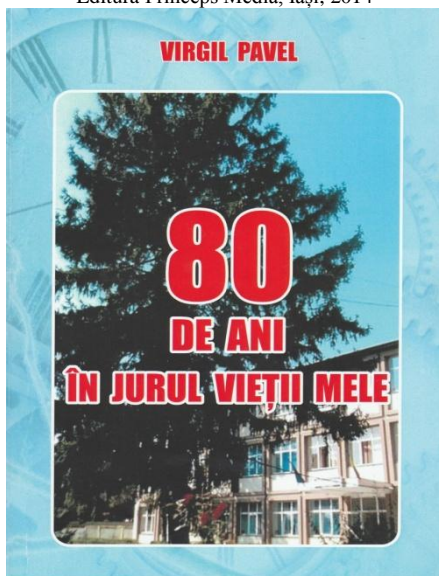
Yves Broussard – Sărăcie esențială - Digresiuni
Editura Princeps Media, Iași, 2014

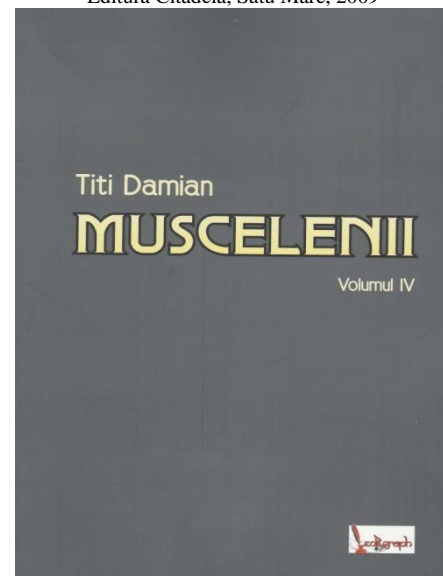
Corina Petrescu – Creion
Editura Citadela, Satu Mare, 2009

Corina Petrescu – Trei lacrimi
Editura Citadela, Satu Mare, 2013

Virgil Pavel – 80 de ani în jurul vieții mele
Editura Bârlad, 2016

Titi Damian – Muscelenii, vol. IV
Editura EditGraph, 2016

BOEMA

apler

ISSN 2066-0154

*Galati 800331, Str. Regimentul 11 Siret, Nr.17, Bl. C20, Ap.42, parter
Telefon: 0726 337376, 0740 596225, 0336 800313
Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com
Web site: www.boema.inforapart.ro*